ఓమ్.

తత్వజ్ఞానము

By

A. N. MURTHY.

శ్రీ ఆర్య-నారాయణమూర్తిగారి

విరచితము.

1000 ప్రతులు.

బళ్ళారి

శంకర విలాస ముద్రాక్షర శాలయందు

ముద్రింపఁబడియె.

All rights Registered.

1916.

ఓమ్.

లోకమందు సమస్త సద్గ్రంథములును ఐకకంఠ్య ముగ శరీరేంద్రియ మనోబుధ్యాత్మలను శుద్ధముగను శాంతముగను స్వస్థముగ నుంచుకొనుటయే మోక్షప్రాప్తికి హేతువని చెప్పుచున్నవి. వేదమును యిదేయుపదేశము ను అనుగ్రహించుచున్నది. కొందరు క్లేశవినాశనమే ముక్తియనెదరు. మరికొందరు అవిద్యారూప బీజనాశన మే ముక్తియనుచున్నారు. వేరు కొందరు ఆత్మశుద్ధి (అంతఃకరణశుద్ధి) మోక్షమందురు. జ్ఞానమే మోక్షమని యనేకులు చెప్పుచున్నారు. ఇవన్నియు సంపాదించి యి చ్చునది తత్వజ్ఞానమైయున్నది. తాత్విక జ్ఞానివిహీనుండు కేవల మవివేకియు నవ్యవస్థితచిత్తుండును అశుచియు ఛల కపట యీర్ష్యాద్వేష దోష రూపమలములచే యుక్తుం డై అంతఃకరణ యాభ్యంతర శుద్ధవిరహితుండై పరమా త్మను తెలియజాలక విజ్ఞానభ్రష్టుడై పరమపదదూరుండై మానవజన్మమును వ్యర్థపఱచినవాండై జన్మమరణ ప్రవా హమునం బడిపోవుచున్నాడు. సంప్రతి లోకమందు తత్వ ...యమై యనేకములగు వ్యర్థక్రియలును మి...

విశ్వాసములును ప్రచలితమై యున్నందున జిజ్ఞాసువులకు నానావిధములగు సంభ్రమ విభ్రమములుత్పత్తియై యున్నవి. అనేకులనేక విధముల వంచితులై వివిధదుఃఖములపాలై యున్నవారు. అట్టి మిథ్యా తత్వజ్ఞానమును తొలగించుటకై సద్గురువరుల యనుగ్రహంబున నీగ్రంథమును ప్రచురించడమైనది. పాఠకులీ గ్రంథమును సదా పఠించుచున్నచో పారమార్థికులై మోక్షార్హులగుదురని నమ్మినారము.

A. N. MURTHY.

ఓమ్.

తత్వ జ్ఞానము.

పాఠక మహాశయులారా!

గీ॥ తానువసియింపఁ బ్రేముతో దైవమిడిన
మందిరమ్మగు దేహమ్మునందునుం
యంత్రములగూర్చియెఱు
కడఁసుఖంబుగవసిం ॥

ఒక యింటియొ గృహముయొక్క
-జ్ఞాణపద్ధతియు యు నందలి తత్వముల
కున్న నెంతలోపము? అలా
వసించియుండు శరీరమందలి తత్వ
ం గురించి చక్కగానెఱుంగకున్న నెంతటి
గొ ము? అట్టివాడు మిక్కిలి దుఃఖములపాలగుట
యేగాక నరకభాగియగుటకు కారణంబగును. ఏలనన నీ
తత్వబుద్ధి భగవద్దత్తమైనది. దీనిని మనకిచ్చియుండుటచేత
నే ఈశ్వరునకు మనయందధికారము గలిగియున్నది.

దేవుఁడు నరకుపాపమునుండి విముక్తులగుటకు, సత్యశుభ గ్రహణ సామర్థ్యము నిచ్చినంగాని కర్మఫలానుభవమును దయచేయునట్టి యధికార మాతనికియుండనేరదు. పాల లో నేయివలె దేవుఁడీదేహమున జీవుని నునిచియున్నాఁడు. జీవుఁడీ మంచిసాధనమువలన నెట్టిఫలమైనను బొంద వచ్చును. గావున దేహమందలి యాత్మసంబంధమైన జ్ఞానము మానవున కత్యంతావశ్యకమై యున్నది.

ఈ శరీర మన్నమయ- ప్రాణమయ- మనోమయ- విజ్ఞానమయ- యానందమయ కోశాత్మకము. అథవా రూప- ప్రాణ- లింగశరీర- కామరూపకోశ- మనో- బుధ్యాఽత్మలతో గూడిన సప్తతత్వాత్మకము.

రూపము:— ఇది, అస్థి- చర్మ- మాంస- రుధిర- నాడ్యాదులచే గూడిన ప్రకృతియాకారము. దీనికి మార్పులును వృద్ధిక్షయములును గలవు. క్షీరప- క్షీరాన్నాద- అన్నాద- బాల్య- వృద్ధి- యన్వాన సంపూర్ణత యను మార్పులు వృద్ధిలోని భాగములైయున్నవి. వృద్ధత్వము క్షయములోని మార్పుగానున్నది. మనశరీరమందొక భాగమున గాయముగలిగి కొంత మాంసముపోయి నప్పుడు క్రొత్తమాంసము వచ్చి యాభాగమును పూర్తి

చేయుచుండుట మనకనుభవముగానున్నది. ఇట్టి మార్పు శరీరమునందు సదా జరుగుచున్నది. ఈ గుణము ప్రకృతి యొక్క స్వభావమై యున్నది. అది క్రొత్తది ప్రాతది గను, ప్రాతది క్రొత్తగను మార్పు జెందుచుండును. ఇందువలననే ప్రకృతినిమాయ, మాయాంతుప్రకృతింవిద్యాత్॥ శ్వేత॥ ౪॥ ౧౦॥ యని చెప్పుదురు. క్షణస్థాయియాలక్షణములను బట్టియే తత్వజ్ఞానులు ప్రకృతియొక్క సౌందర్యమునకు మోహింపరు. దానివియోగమునకు దుఃఖింపరు. ఈ నశ్వర శరీరసుఖార్థమై మహా నిర్దయాయుక్త కుత్సిత కుకర్మలనాచరించరు. తమ శరీరభరణ భూషణ ధనసంచయములందే తమజీవితమును ధారబోయరు. తత్వజ్ఞాను లుత్తమోత్తమ భోజనమును, సుందర వస్త్రములను, రమ్యహర్మ్యంబులను జాతికీర్తులను, హృష్టపుష్టమును గోరరు. వారాత్మీయమగు నుచ్చభావమును సదా మననము చేయుచుందురు.

ఈ రూపమును కాలగ్రహము కబళింప రాబోవునని దీనిపరిసమాప్తియందు తృప్తినివహించుట యుచితమని, సూక్ష్మ దృష్టిచే వీక్షించి యీరూప మమృతస్వరూపముగాదని, యియ్యది పాంచభౌతికమని, దీనిని యా

పరమేశ్వరుఁడు మనకుఁ గొన్నాళ్లనిమిత్తము పంజరము గ నిచ్చియున్నాడని, దీనిందప్పక యొకప్పుడు పరిత్యజించి పోవలసినది మనకవశ్యంబని, ఈయంగము క్షణభంగురముగాన దీనిచే గావలసినదానిం గైకొందమని, యీ భస్మంబగు శరీరముతో నభస్త్రస్వరూపంబగు సత్కర్మము లాచరించుట సముచితంబని, ఈజడకాష్టమును ధర్మాగ్నింధనముఁ జేసి ధన్యులగుదుమని, ఈపాడగు శరీరముపై దురాభిమానియగువాడు సర్వ విపత్తులకు పాల్పడి పాడైపోవునని, సర్వదా ధ్యానించుచుందురు.

అస్థిపంజరమగు నీరూపము, యెముకలనఁ బడు స్తంభాది గృహదారువులు గలదియు, నరములనఁబడు త్రాళ్ళచేఁ గట్టఁబడినదియు, మాంస రక్తాదులచేత పూత పూయఁబడినదియు, మూత్ర పురీషములచే నిండినదియునై దుర్గంధ యుక్తంబగునదియునై యపవిత్రమై యసహ్యకరమైయున్నదని, దీని పూర్వాపర రూపంబుల పరామర్శించువారు దీనినుండి కర్తవ్యకర్మముం గైకొందురు.

ఈ తత్వమెఱుంగని మూర్ఖులు- తుచ్ఛము- నస్థిరము- జడము- క్షణికమగు నీరూపమునందే లక్ష్యముంచి దీనికథనమును, దీనిప్రశంసయు, దీనిమననమును, దీని

ధ్యానమును విడువకజేయుచు తద్విషయ విషపానమునం దే నిమగ్నులై యుండెదరు. ఈ తత్వమెఱుంగనివాడు ధనాఢ్యుఁడుగాని దరిద్రుఁడుగాని రాజుగాని మఱెవరుగాని మానవులలో నధమాధములగుదురు. ఎవని రూపము యోగ్యమగు లోకసేవకు లోకేశ్వరసేవకు నుపయోగింపఁబడదో వాఁడధముఁడుగాక మరేమగును? గాన తత్వ జ్ఞానియగువాఁడు యీశ్వరాజ్ఞాపాలనమును జేసి ధన్యుఁడగును. వాని జన్మముసార్థకమగును. వాడీశ్వర భక్తుఁడగును. మోక్షార్హుఁడగును.

రెండవది ప్రాణము :— ఈ తత్వము మిగుల సూక్ష్మమైనదై స్థూలశరీరాణువులతోజేరి జీవాత్మ యుక్తమగు శరీరమందు తనశక్తిని ప్రయోగించుచున్నది. దీనికింతబలము గలిగియున్నను స్వతంత్రముగలది కానేరదు. నీటి బాష్పమెంతటి శక్తిమంతమగు పదార్థమైనను దానిని ప్రయోగించు వాఁడొకఁడున్నప్పుడది తనసామర్థ్యమును జూపువిధమున ప్రాణతత్వము జీవాత్మగల శరీరమందు పనిచేయుచున్నది. ఒక జంతువుయొక్క తోక ముఖ్యాంగ ముపాంగములు తెగినప్పుడు తక్షణమే ముక్కలోని ప్రాణతత్వము వెడలిపోవుచుండును.

ప్రకృతిని కదలించు శక్తిరూపమగు నీప్రాణము న్న ప్రకృతియే యని కొందరును కాదని మరికొందరును వివాద పడుచున్నవారు. శక్తిసహితముగనున్న ప్రకృతి యని కొందరు వ్రాసియున్నవారు. మానవుఁడు ప్రకృతికి విరోధముగ ప్రవర్తించుటవలననే పెక్కు విపత్తులపాలగు చున్నాడని సమస్తజనులకు తెలిసినయంశమే. ఈ ప్రాణ శక్తి స్త్రీల శరీరమందు పదునారు సంవత్సరములకును పురుష శరీరములందిరువదియైదు సంవత్సరములకును పూర్ణశక్తినంత మగునని తెలియవలయును. లేత వంకాయ లోని పిటెని పాడుచేసినయెడల కొబ్బరివృద్ధియగుట నశించి పోవును. అలాగుననే స్త్రీపురుషులు బాల్యమునందు మైథున కర్మను జరుపుటవలన వారును వారిసంతతియు ననే కవిధముల క్షీణగతిని పొందును. ఇది తెలిసియే ప్రాథమికులు బ్రహ్మచర్యమును మిగుల భక్తిశ్రద్ధలతో పరిపాలించుచుండిరి. బాల్య వివాహము ప్రకృతి విరోధమనియు నందువలన ప్రాణశక్తి క్షీణించునని యనేకులు గ్రహించి యుండలేదు.

ఒక రోగిని వైద్యుఁడు పరీక్షించుటలో హస్తమును పట్టుకొని యైదువ్రేళ్లను యొక్కొక్కటిగ పట్టిలాగుటయు నవి " చట్ " అని శబ్దించునో లేదో కనిపెట్టుట

యు నందరు చూచియున్నారు. వ్రేళ్ల నాడులు శబ్దించు వైఖరిలో రోగికి ప్రాణశక్తియుండినది క్షీణించినది తెలియుచున్నది. నాడిని పరిక్షించుటకు మునుపు దీనిని పరిక్షింతురు. మిక్కిలి వీర్యనష్ట మెవనికికలిగినదో వాడు ప్రాణశక్తిని పాడుచేసిన వాడగుచున్నాడు. గనుక ప్రాణశక్తిని వృద్ధిచేసికొన గోరువారు వ్యర్థముగ తమవీర్యమును నష్టపరచుకొను దుష్టపద్ధతిని త్యజింపవలయును. తమ సంతానములు పూర్ణ బ్రహ్మచర్యమును పాలించునట్లు యుక్తవయస్సువరకును వివాహముల నాపవలయును. వృక్షములు మొక్కలు గడ్డిగాదములు సహితమెండిపోవుటకు మునుపు వానియందుగల ప్రాణతత్వము యేకారణముచేతనో క్షీణించుపోవును.

నేను సద్గురువరుల సన్నిధిలోనుండిన సమయమందొకరు వచ్చి తమకు స్వప్నమందు ప్రతిదినమును వీర్యపతనమగుచున్నదనియు దానికి తగిన చికిత్సకలదా యని యడిగిరి. సద్గురువరులందుకు “(ఆకుంచన యుక్తమగు ప్రాణాయామమును బోధించి)” కొన్ని విధుల నేర్పరచిరి. ఆ విధులవలన ప్రాణశక్తి బలపడి తద్దోషమును తొలగించునని చెప్పిరి. గనుక మిక్కిలి వీర్యనష్టముచేత ప్రాణశక్తికి లోపముగలుగునని యూహింపబడుచున్నది.

ఆహా! యెంత సంతాపము! భారత సంతానము వైదిక సమయమందు బ్రహ్మచార్యాశ్రమమున ఆత్మిక శారీరిక మానసిక బలముల నభివృద్ధిని బొంది, తరువాత పవిత్రమైన గృహస్థాశ్రమమందుఁ బ్రవేశించుచుండిరి. ఇప్పుడాటలాడెడు పిల్లలను గృహాశ్రమమను రథమునకుఁ గట్టి యీడ్పించుచున్నారు. బాలక బాలకీలా మహాభారము నీడ్వజాలక దిక్కు తోచక లెక్కింపరాని యిక్కట్టుల పాలగుచున్నవారు. తత్వజ్ఞాన విహీనులగు నీపామరులు యాదురవస్థ విధిప్రేరితమని సమాధానముల నిచ్చుచున్నవారు. జీవ తత్వమునే పాడుచేయువారికి ప్రాణ తత్వముయొక్క లెక్కయేమి?

ఈ ప్రాణతత్వము ప్రకృతియొక్క యణుసమూహమునుండి వేరుచేయబడిన తక్షణమే మఱియొక ప్రకృతి యణుసమూహమునందు ప్రవేసించుననియును, మరియు శరీరములు కుళ్ళినప్పుడు దానిలో నుద్భవించు పురుగుల శరీరములందు ప్రవేశించుననియు, అథవా అచ్చట మొలచు గడ్డిగాదమునందు చేరుననియు, శరీరమునుకాల్చినచో ప్రాణతత్వ మాకాశమున ప్రవేశించి దాని యనుబంధమును బట్టి యింకొక ప్రకృతిరూపమందుఁ బ్రవేశించుననియు కొందరు తత్వవేత్తలు చెప్పుచున్నారు.

మూడవది లింగశరీరము:— ఇది స్థూలశరీరము నకంటెను సూక్ష్మమై జీవాత్మవలనే చేతనవంతముగ నడి పింపఁబడుచు మరణానంతరమున జీవునకు స్థూలేంద్రియ ములు నశింపఁగా సూక్ష్మేంద్రియముల కాధారమైయుం డు మాతృకగానున్నది. ఇదియు సూక్ష్మమగు ప్రకృతి పదార్థమై జీవునకు సాధనమైయున్నది. దీనికంటెను సూ క్ష్మతమమగు కారణశరీర మొకటి పరలోకసంబంధసాధ నమైనది గలదు. మనము స్వప్నావస్థయందు స్థూలేంద్రి యములన్నియు నిర్వ్యాపారములై పడియుండగ రూప ములను జూచుచు, శబ్దములను వినుచు, రుచులను గ్ర హించుచు, మాటలాడుచు నింద్రియ వ్యాపారములు గనుగొనుచున్నారము. మనకు కొన్ని స్వప్నములు జ్ఞా పకముండుటయు మరికొన్ని జ్ఞాపకము లేకుండుటయు గలదు. స్వప్నావస్థ- జాగ్రతసుషుప్తముల రెంటికిని మ ధ్యస్థితియైయున్నది. జాగ్రతాంశ మధికమైనప్పుడు స్వప్న ము యథారీతి జ్ఞాపకము నిల్చును. సుషుప్త్యాంశ మధిక మైనప్పుడు స్వప్నము జ్ఞాపకముండదు. స్వప్నావస్థలో జీవుఁడు లింగశరీరమందును సుషుప్తియవస్థలో కారణ శరీరమందును విశ్రమించునని యూహించుచున్నారు. తత్వజ్ఞులిందుకు నుదాహరణ మిట్లుచెప్పియున్నారు.

ఒక పంజరమందొక పక్షియున్నదనుకొనుఁడు. పంజరము స్థూలమని పక్షిశరీరము సూక్ష్మమని దాని యంతరము కారణమువంటిదని యూహించునది. ఏది యెట్లున్నను మనకు నీస్థూలశరీరమునకంటె సూక్ష్మమగు వేరొక శరీరముగలదని తెలియుచున్నది.

నాల్గవది కామకోశము:— ఇది యింద్రియములకును వాని యిచ్ఛలకును స్థానమైయున్నది. లోకమందచ్చటచ్చట కొన్నివేళలందు ఆవేశములు గలుగుచుండును. కొందరు నిప్పులు ద్రొక్కుదురు. కొందరు శూలముల గ్రుచ్చికొందురు. కొందరపారమైన బలమును చూపుదురు. అట్టి సమయములందు కామరూప కోశమున పనిజరుగును. ఉపసృష్టచేతనమును దాని సంస్కారమును దీనియందు వ్యాపించి శరీరాణువులను కఠినపరచును. ఈ కోశము సాముదాయక యుద్బోధముగలదని తోచుచున్నది. ఒక మనుష్యుని పెద్దపులి తఱుముకొని వచ్చినప్పుడాతఁడు దారికడ్డముగ నుంచిన మంటలను దాటవచ్చును. అప్పుడీకోశమందు ఆశ్చర్యకరమును తీవ్రతరమునగు యోగము సంభవించుచున్నది. ఈ సంయోగ శక్తి అథవా యుద్బోధము మూడుగడియలకంటె నధిక

ముండదని యోగులు చెప్పుచున్నారు. ఈ కోశమును విమూఢనంతముగ జేసి యొకనిని వశపరచుకొనవచ్చును. అట్టివానిని స్వప్నావస్థయందుంచి కొందరు కొన్నివిచిత్రములను చేయుటగలదు. ఈతత్వమును మృగాదులయందు నుద్బోధముజేసి విశ్వాసమును కొంతవరకు గలిగించెదరు. ఈ తత్వముయొక్క బలమువృద్ధియైనచో జ్ఞాపకశక్తి యధికముగ నుండును. కామాదియింద్రియ భోగాశలయొక్క బలవంతములకు లోబడక యుండుటవలన దీనిశక్తి యభివృద్ధినొందును. విషయ విషతరువునకు నీకామకోశము భూమివంటిది. బుభుక్షిత మృగమేవిధమున జలభిమి శ్రితాంధ కూపసమీపస్థ హరితతృణశ్రేణినీక్షించి తద్భక్షణార్థము పరుగిడిపోయి వేగిరమాయంధకార గర్తమునం బడిపోవునో- యట్లే విషయలోలులగు మానవులు, యీ కామకోశరూపమునం బడి దానిబలమును వినాశపరచుటయేగాక తాము తత్సమానముగ క్షీణించి సత్కార్యములకును సజ్జన సాంగత్యమునకును దూరమగుచుందురు. కామకోశము బలహీనమైనవెంటనే జ్ఞానేంద్రియ కర్మేంద్రియాదులు బలహీనమగుటకు ప్రారంభించును. అధిక విషయ వాంఛలచేత కామకోశమును కొల్లబెట్టినవాడు పై చూపున కంపముగ గనబడుచున్నను, కృమిభక్షిత శుష్క

కాష్ఠమయస్తంభమువలె లోపల జర్జరీభూతమై యుండును. వానిచుట్టును విషయలంపటలు చుట్టుకొని యుండును. ప్రాణమెట్లు ప్రకృతిని యాశ్రయించి యున్నదో అట్లు కామకోశము మనోతత్వమునకు సంబంధము గలిగి యున్నది.

ఐదవది మనస్సు :— మనోతత్వము స్మృతికి స్థానమైయున్నది. ఇది చంచలమైనది. దీనిని యలంకారముగ వర్ణించునప్పుడు కోతిగను, జింకగను, నక్కగను పలువిధముల వర్ణించియున్నారు. మనస్తత్వమునకు నింద్రియములు లోబడియున్నవి. దీనికి రక్తముతోడను వీర్యమునకు మెదడునకును యెక్కువ సంబంధము కలదు. ఒకడు భయంకరములు- క్రూరకఠోరమగు సంగతులు వినినప్పుడును, రక్తమును జూచినప్పుడును, మెదడునకు వ్యాధి వ్యాపించినప్పుడును, మూర్ఛపోవుచుండును. మిథ్యయగు స్వప్నమందు వీర్యపాతము గలుగును. మెదడు క్షీణించినప్పుడు మానసిక శక్తిక్షీణించును. మనోవికారము గలుగును.

మనస్తత్వము పశుపక్ష్యాదులలో కామకోశమందిమిడి యుండును. గాన వానియందు మనోవికాసమధికముగ లేదు. మానవునియందు స్వాతంత్రముగనుండును.

ఇది జ్ఞానియందు బుద్ధిలో ప్రవేశించును. బుద్ధి తత్వము స్వాతంత్ర్యము గలిగినప్పుడు బుద్ధిశాలి యనఁబడును. మనస్సు ఆత్మలో ప్రవేశించినప్పుడు ఆత్మజ్ఞానియగును. అట్టివారికి అద్వైతులని పేరు. అద్వైత స్థితియనగా తత్తుల్యమగు రెండవదేదియు లేనిది యనియర్థము.

తత్వముల సమ్మేళనమునకు యోగమనిపేరు. ఘనగౌరవ ద్రవత్వాదులలో సమాన గుణముఁలుగలవి సంయోగములగుచుండును. కొయ్యను లోహముతో మిళితముఁజేయుట యసంభవము. పాలును నీరును సులభముగ సంయోగములగుచున్నవి. పాలును బంగారును జడపదార్థములైనను గుణములో నివి భిన్నములుగావున యోగము సంభవింపదు. తత్వములు తాదృశ్యములగు సూక్ష్మరూపములు గనుక యోగము సంభవించుచున్నది.

ఏ విషయముఁగాని మనస్సులో తలంచకమునుపు కర్మేంద్రియములద్వారా పరిణమింపదు. మరణము సయితము మానసమందు సంకల్పించిన తర్వాత సంభవించును. ప్రతికర్మకు ముందు సంకల్పముచెప్పుట వాడుకయై యున్నది. గనుక చావునకు మునుపు సంకల్పము తప్పక జరుగవలసియున్నది. అనేకులు చావునకుమునుపు “నేను చచ్చుచున్నాను” అని వచించి చనిపోయెదరు.

మనస్సుయొక్క ప్రత్యేకగుణము శక్తిలి చంచల మైనది. ఈ దశను పరివర్తనముచేసి స్థిరపరచవలయునన్న బుద్ధితో చేర్చవలయును. దీనికి వివేచనము ప్రాణాయామము మొదలగునవి సాధనములై యున్నవి. ఈ విషయమును బోధించుటకొక కథను చెప్పుట కలదు.

ఒక మహాత్ముఁడు జీతము భత్యములేని సేవకుఁడు కావలయునని కోరెను. దైవయోగమున నటువంటి యవైతనిక సేవకుఁడు లభించెనుగాని యాతఁడొక నియమమేర్పరచు కొనియెను. అదేమన:— యజమానుఁడు సదైవపనిని జూపవలయును. లేనిచో యజమానుని మర్దించుటకు సమ్మతింపవలయును. మహాత్ముఁడట్లేయని తనయాశ్రమమందు చేయగలపనుల నన్నింటిని చేయించెను. కొన్నినిమేషములు యామునికి పనిదోచక యాలోచించుచుండెను. ఉత్తరక్షణముననే సేవకుఁడూరకుండక యజమానునిఁ గొట్టుటకుఁ బ్రారంభించెను. మహాత్ముఁడా దెబ్బలకుఁ దాళజాలక పలాయన మంత్రజపముఁ జేయుచు తమ గురువువద్దకు వెళ్ళి శరణుజొచ్చెను. గురువు "దీనికింత చింతయేల? నీయాశ్రమమున నొక స్తంభమును నాటి నీకు పనితోచకున్నప్పుడు సేవకునకు నాగడనెక్కుచు దిగుచుండుమని యాజ్ఞాపింపుము" అని చెప్పి

పంపెను. యజమానుఁ డాలాగే చేసెను. సేవకుఁ డదిమొదలు విరామములేకుండ పని లభించెను.

ఇచ్చట మనస్సును జీతములేని నౌకరుగను, యజమానుఁడు జీవాత్మగను భావించవలయును. ఈ భత్యములేని భృత్యునకు సదాపనియుండకున్న కుమార్గమందు ప్రవేశించి జీవాత్మయగు యజమానునకు విపత్తును దెచ్చిపెట్టుననియు ప్రాణాయామము మున్నగు శిక్షవలన మనోసేవకుఁడు చంచలముడిగి బుద్ధితత్వమందు ప్రవేశించునని యలంకారముగ వర్ణింపఁ బడియున్నది. సారమేమనగా:— తత్వజ్ఞానియగు మహాత్మునకు చంచలరహితనుగు మనోబలముచేత అదృష్టమను నామాంతరముగల సుఖ దుఃఖరూపమగు నీశ్వరాధికారమునందు సమాననుగు భావము గలుగును. సాధారణ జనుఁడు భయవిభ్రమనుములపాలై నష్టభ్రష్టుఁడగును.

మనమానసిక తత్వమందు ప్రతిసమయమందును నానావిధములగు నవీన నవీన భావములుత్పత్తి యగుచున్నవి. మనస్సు యేవిధమును సంకల్పించుచున్నదో మానవుఁడా విధమువాఁడగుచున్నాడు. ఈ మహానియమమును గురించి కొందరు సంశయించెదరుగాని యిది అచల

సిద్ధాంతమని నమ్మవలయును. లోకములో ప్రతికార్యము ను సంకల్పము అథవా విచారముయొక్క పరిణామమే యనుటకేమాత్రము సంశయములేదు. ఐతే పరిణామఫల ము విచారాధిక్యము ననుసరించియుండును.

సంకల్పముయొక్క యుత్తేజము వృద్ధియైనచో తద్విచారమగు కార్యము పలుమారు చేయబడుచున్నది. అట్లు మరల మరల చేయుటవలన కర్మశక్తి వృద్ధియగు చున్నది. మొట్టమొదటిసారి యొకపని కఠినముగానుండు ను. రెండవసారి యాపనినిచేయుటలో కష్టముతగ్గుచున్నది. ఈలాగున క్రమక్రమముగా నాపని కేవలసులభమై పోవు చున్నది. తుదకు నాపనియంతయు మనస్సున కంగముగ నేర్పడుచున్నది.

మనోవిచార ముచితము మరియు ననుచితమని రెండువిధములు.

ఒక సభ్యకుటుంబమున జన్మించి సదాచారిపరుఁ డగు నొక యావనుఁడు కపటసాధువుల మఠమునకు నొక నాడు వినోదముగ వెళ్ళి యచ్చట బైరాగులు భాంగును పీల్చుచుండి యాయువకునకందియ్య నీతఁడును పీల్చి పిమ్మ ట నిదియనుచితమని మానసముబోధించుచుండ వినియు

విననట్లు వ్యవహరించి అప్పుడప్పుడావిధముననే జరుగుచు వచ్చి తుదకు వానికి మానసయాటంకము బలహీనమై పోయి కట్టకడపటికి వానిమనోతత్వము నిరాశను ధరించినది. అప్పుడు వానికి భాంగును ద్రాగుట అంగముగా పరిణమించినది.

మనస్తత్వమున నొకస్వభావగుణముకలదు. దాని యందొక విచారముత్పన్నమయినప్పుడు వెంటనే యది చెడువిచారమైనచో దానికి విరోధమగు సద్విచారము దాని స్థానము నాక్రమించుట కుత్పన్నమగుచున్నది. మన యంతరాత్మ దానికి సహాయపడి తక్షణమే చెడుచింతను మనోతత్వమునుండి యావలకుఁ దోలివైచి దానిస్థానమందు సచ్చింతను స్థాపింపవలయును. ఈ విషయమునం దెంతమాత్రమును కనురెప్పపాటు కాలమైనను ఆలస్యము చేయరాదు. ఈ యభ్యాసముచేత క్రమక్రమముగా మనోతత్వమునకు మంచిసంకల్పము లంగములుగా నేర్పడుచుండును.

ఇక్కడ నొకసంగతి చెప్పవలసియున్నది. నెత్తురు నాడ్యాదులకు మనస్సంబంధ మెక్కువగుటచేత వానిపై దానిప్రభావ మధికముగ పనిచేయును. పాము విషము

రక్తమునచేరి యది మనస్సునకు తెలియనంతవరకు బాధింపకయుండి తెలిసినప్పుడపాయము చేయును. నితాంతముగ తెలియకనేపోయినను విషముమాత్రము రణములు మున్నగు క్రూరవ్యాధులమూలమున బాధించును. మనస్సును నమ్మించి రక్తము- నాడులు- మెదుడు- యింద్రియాదులకు సంబంధించిన వ్యాధులను గుదిరించవచ్చును. కాని యది నివారణముకాజాలదు. వేరొకనవీనరూపమును ధరించును. గనుక మూఢవిశ్వాస మెప్పటికైన ముప్పునకు కారణమగును. మూఢ నమ్మకమభివృద్ధినొందినట్లైల్ల మెదడునకు- హానియు క్షీణతయు సంభవించును. ఇందువలన మూఢ విశ్వాసము మనస్సున కంగముగానేర్పడకూడదు దీనివలన సర్వవినాశము చేకూరుచున్నది. ఒకనికి పాముకఱచినవెంటనే మనస్సుకు తెలియుటవలన తగిన చికిత్సచేసి విషమును వినాశనము చేయవచ్చును. అది మనస్సుకు తెలియక కొంతకాలము గడచినతరువాత అకస్మాత్తుగ తెలియుటవలన చికిత్సకులొంగక ప్రాణాపాయము సంభవించును.

నీమనస్సున నొకసమయమందు కామకోరిక యుత్పన్నమైనచో నాసమయమందే నీమనస్సును వేరొకవిషయమునకు త్రిప్పినయెడల నది యడంగును. ఈలాగున

నుచితానుచిత విచారముల నణచివేయుటయందును వృద్ధిచేసికొనుటయందును నీమనస్సున కభ్యాసము కలుగవలయును. క్షమా- శాంతి- దయా- ప్రేమాదులందభివృద్ధియు, కామ- క్రోధ- లోభాదులందు వినష్టమును మనస్సున కంగమై యుండవలయును. కామ క్రోధాదులు స్వస్త్రీయందును స్వసేవకాదులందు నొకసమయమందుచితములైనను ఉద్దేశము అథవా మనోరథముయొక్క హద్దును మానసమందు నిశ్చితము చేయవలయును.

మనుష్యుని జీవనము క్షణికసుఖములకొరకు మాత్రమే కాదు. సత్యమైనట్టియు స్థిరమైనట్టియు ఆనందప్రాప్తినిమిత్తము మానవుని జీవితము పూటపడియున్నది. ఏమనుష్యుఁడు తనవృద్ధావస్థను ఆనందమయముగ జేసికొనఁగోరుచున్నాఁడో వాఁడు యువావస్థయందే పురుషార్థపరుఁడు కావలయును. కాదు కాదు ప్రారంభమునుండియు నందులకై తత్పరుఁడు కావలయును. ఎవఁడు తన మనస్సునందీ విచారచింతనము చేయఁడో ప్రయత్నింపఁడో- వాఁడు వృద్ధావస్థయందు నిరానందముగలవాఁడై విషాదమునఁ బడిపోవును. నీమనస్సును నీవుపరిశోధించుటకు అవస్థాంతరములతో పనియేమి? నీ విచారమంత

యు శుద్ధ మనస్సెట్టిది? దాని శక్తి యెలాటిది? అను దానిలోనుండవలయును. ఈ విషయమున నెవరికిని భయ పడవలదు. నీవు నీమనస్తత్వముతో మృత్యువునకు సం తోషముగ స్వాగతమిచ్చునట్టి స్థితికిరావలయును.

ఆరవది బుద్ధి:— ఇది తెలిసినదానిని బట్టి తెలి యనిదాని నూహించు సామర్థ్యముగలది. దీనిని ద్వితీయ యంతఃకరణమని చెప్పెదరు. బుద్ధితత్వముయొక్క దృఢ త్వమునుబట్టి దానిని తత్వవేత్తలు- గోధము అనగా 'ఉడుము' నకు బోల్చియున్నారు. మానవుఁడు నేర్చిన దంతయు దీనిలోనుండును. ఈ బుద్ధినుండి విషయములను మనోతత్వము స్మృతికిఁ దెచ్చుకొనును. ఆ సమయమం దు మనస్సు యేకాగ్రతగ నిల్చియుండుట సంభవించును.

పూర్వమొకరాజు తాత్విక మహాసభను జరిపి వారిని సంబోధించి, జ్ఞానులారా! మీలో నెవరుగాని నాకొక గడియలోపల నాత్మజ్ఞానముఁ గలుగఁజేయువారికి యీ సంపూర్ణ రాజ్యమిచ్చివేయుదునని చెప్పెను. అం దులకొక తత్వజ్ఞానిలేచి "ప్రభూ! రాజ్యము మీస్వా మ్యము గానేరదు. మీరు జన్మించునప్పుడు వెంటతెచ్చి నది కాదు. గావున రాజ్యమిచ్చుటకు మీకధికారము

లేదు. పుచ్చుకొనుటకు మేము యోగ్యులము కాము" అని పలికెను. రాజందులకు "మహాశయా! నా స్వంత పదార్థమేమున్నను దాని నెల్లనిచ్చెద" ననియెను. అప్పుడు తత్వజ్ఞాని రాజునుజూచి, "మీ స్వామ్య పదార్థము మీ మానసమై యున్నది. దాని నెచ్చటను యేమాత్ర ముండనీయక నేకత్రితముఁ జేసి సంపూర్ణముగ నిచ్చివేయ వలయును. సంతర్పణమునకు సంసిద్ధుఁడవుకమ్ము" యని యాజ్ఞాపించెను. రాజు సంతసించి సాధువులకర్పించుటకై తన మనస్సును యేకముచేసెను. గనుక మనోచంచలము నశించి ఆత్మజ్ఞానము లభించెను.

ఏకాగ్రమగు మనస్సుచేత బుద్ధితత్వము ప్రకాశించును. దేహాంతర్గతమగు తత్వప్రపంచమునకు బుద్ధి ప్రధానాధిపతియనియు నాత్మకు బుద్ధితత్వము మంత్రియని యుచెప్పఁబడుచున్నది.

తత్వములన్నియు పరస్పర సంబంధముగలిగి యున్నవి. నేత్రేంద్రియాదులకు రూపాదులు విషయములై నట్లు కామరూపకోశమునకు కామాదులు విషయములై యున్నవి. ఇవన్నియు మనస్సునకాధీనములై యున్నవి. ఈ సమూహమంతయు బుద్ధికి లోబడియున్నది. ఈ

సమస్తతత్వములును జీవాత్మకు వశీభూతములై యున్నవి. ఒకయంత్రమునందనేక చక్రములొకటి కొకటి సంబంధపడి యుండునట్లు మానవదేహయంత్రమందలి తత్వములును సంబంధపడియున్నవి. ఆ యంత్రమును చలింపఁజేయు శక్తి బాష్పమందున్నట్లు దేహయంత్రమును నడుపుటకు ప్రాణరూపమగు నావిరి బలమున్నయది. ఆవిరి యగ్న్యాదులవలనఁ గలుగురీతిగ నాహార జఠరాగ్న్యాదులవలన ప్రాణశక్తి యుత్పన్నమగుచున్నది. ఈ శారీరిక యంత్రమును నడుపుటకొక వైజ్ఞానికునివలె జీవాత్మ యున్నవాడు. గాన దీనివలనఁ గలుగు ఫలమనుభవించుటకు పూటపడియున్నవాడు.

ఒక సమయమున జనకమహారాజు యొద్దకు నొక మునికుమారుడు వచ్చి అయ్యా! మిగుల చంచలమగు నా మనస్సు నన్నహర్నిశము పీడించుచున్నది. బహువిధముల బాధించుచు నన్ను కోతివలె నాడించుచున్నది. దీని బంధనమునుండి విముక్తుఁడగుటకుపాయము జూపప్రార్థించుచున్నానని యడిగెను. జనకుఁడు సమీపముననున్న యొక వృక్షమును బట్టుకొని నన్నీవృక్షము యాకర్షించి పట్టుకొన్నది. దీనిపట్టును విడిపించినచో తరువాత నీబంధనము విడిపింపగలనని రాజుచెప్పెను. అందుకు

బాలుఁడు మహాశయా! వృక్షము జడము. అది నిన్నెట్లు పట్టుకొన్నది? దానినే నీవు స్వయముగ పట్టుకొన్నవాడవు. విడిచిపెట్టుము! నా సహాయమగత్యముండదు. నీవు స్వయముగా విడుదలపొందెదవని బదులు చెప్పెను. అప్పుడు జనకుఁడు బాలుడా! జడములగు మానసాదులు నిన్ను బాధించునని నావలెనే నీవు భ్రమించియున్నాడవు. జడములను చేతనములు నడిపించుట సంభవము. నీవు స్వతంత్రుఁడవు. అవి నీయాధీనమందున్నవి. ఈ దేహమందు నీవు లేకుండ మనస్సు స్వయముగ నేమైనసంకల్పించగలదా? నీవు తత్వజ్ఞానివగుము. తత్వములు జీవుని యాధీన మందుండుటవలననే పాప పుణ్యఫలానుభవమును జీవుఁడనుభవించువాఁడైయున్నాఁడు. ఒకఁడొక యాయుధమును బుచ్చుకొని మరియొకనిని వధింపఁగా దాని ఫలమగు శిక్షను వధచేసినవాఁ డనుభవించునుగాని యాయుధము కాదు. కాబట్టి తత్వములు జీవుని పరికరములుగా నున్నవని తెలియుము పొమ్మని సెలవిచ్చెను.

తత్వముల నెట్లునడపవలయునో ప్రాథమిక మహాత్ములు చెప్పియున్నారు. దేహము రథమనియు జీవాత్మ సారథియనియు, అథవా రథమందాసీనుఁడై యుండువాడని, యింద్రియములు గుఱ్ఱములని, మనస్సు కళ్లెమని

వర్ణించియున్నారు. ఒక తంత్రీవాద్యము నేర్చిన గాయకుఁడు తనవీణను వాయించునప్పుడు తంత్రీ సమ్మేళనముఁ జేయకున్న గానము చెడిపోవును. అలాగుననే యీ దేహరూపమగు వీణకు తత్వరూపములగు తంత్రులను గాయకుఁడగు నీశరీరస్థజీవుఁడు సమ్మిళితముఁజేసి యథాస్థితియందుంచుకొనక యస్తవ్యస్తముగ నుంచినయెడల వానిజీవితము నష్టభ్రష్టమై చెడిపోవును.

దుఃఖమనునది మానసిక సంకల్పముయొక్క పరిణామమేగాని వేరుకాదు. మనస్సునకు తెలియని దుఃఖము ప్రతీతికి రాదు. ఇందు రహస్య మేమన దుఃఖబలము మనోబలమును జయించినప్పుడు జీవునకు దుఃఖానుభవముఁ గలుగును. మనయనుభవమందు సమస్తమును మనస్సున ప్రతిఫలించి జీవునకనుభవమును గలుగఁజేయును.

తత్వములయొక్క స్వాస్థ్యము దేహారోగ్యము ననుసరించి యుండును. ఈ కారణమునుబట్టియే ఋషులు మితాహార విహారులై శుద్ధవాయుసేవనము కొరకు నెత్తయిన స్థలములయందు నివసించుచుందురు. దేహదశ-తత్వదశనున్ను, తత్వదశ దేహదశనున్ను మార్పుచేయును. శారీరిక దశకంటెను తత్వదశ మిగుల యుత్కృష్ట

[illegible]

[illegible]

మహిమగలదని జ్ఞాపక ముంచుకొనవలయును. గనుక తత్వజ్ఞానియగువాడు ప్రాకృత సూత్రములను పరిపాలించవలయును. 1 ౧.

పాము విషమును మత్తు పదార్థములును మనస్తత్వమును పాడుచేయును. మాంసాదులు స్థూలేంద్రియములకు నస్వాభావిక గుణమును కలిగించి సూక్ష్మేంద్రియములను బలహీనపరచును. అరిషడ్వర్గములను బలపరచును భాంగు మొదలగు వానివలన శరీరము శోషించును. పరిశుద్ధమగు తత్వములు మలినములై పోవును. గాన తత్వవేత్తలు దుర్భక్షణములను దుష్టపానములను త్యజించుదురు. వీర్యము దేహయంత్రమునకు కందిని వంటిది గావునజ్ఞానులు ఊర్ధ్వరేతస్కులగుదురు. కొందరు నవీన వేదాంతులు తత్వములకు తృప్తిని గలిగించుటయే సుఖానంద ప్రాప్తికి హేతువని వానివాని చాంచల్యముల దీర్చుచుందురు. తృప్తియన విషయ భోగములందలి యిచ్ఛాపూర్తియని భ్రమింపరాదు. తత్వశుద్ధికై గోరెడు ప్రతియిచ్ఛయును స్వర్గమార్గమని మరవకుండ నుండవలయును.

తత్వజ్ఞానముయొక్క ప్రయోజనమంతయు క్షణపటికి మనలను విడిచి యవశ్యముగ వియోగము పొందిపో

మోదు విషయములను ప్రయత్నపూర్వకముగ పరిత్యజించి వియోగము పొందుటయైయున్నది. ఎవడు తనసహాయమును తానే స్వయముగఁ జేసికొనుచున్నాడో వానికీశ్వర సహాయము లభించును. తత్వములు అథవా మనుష్యత్వము కేవల మాత్మకు సంబంధమైయున్నవి. ధనాదులతో గాదు. జ్ఞానేంద్రియ కర్మేంద్రియములను పరిశుద్ధముగ జేసికొనుటయే తత్వజ్ఞుల ముఖ్యలక్షణము. అయస్కాంతము చుట్టును చేరిన సూదులెట్లు చలించునో యట్లు జీవాత్మయుండువరకును తత్వములు చలాయమానములై యుండును. గావున వానివికారములను దూరపరచి వాని వేగమును నిగ్రహించి ప్రవర్తనముత్తమముగఁ జేసికొనవలయును. ఎవరు వీనిని తప్పుమార్గమున నడుపుదురో వారు మరలవానిని సరిగానడుపుటకు ప్రారంభింపవలసివచ్చును. మనవెంబడి వచ్చెడు బాలుని వైపునకు మన బాహువును కొంచముచాచి యంగుళమును జూపితిమేని యాబాలుఁడు చట్టన చేతినిఁ బట్టుకొనును. మానవుని తత్వములయొక్క స్వభావమిట్టిదేయని జ్ఞాపకముంచవలయును.

కొందరు ‘మాయ’ను ముఖ్యతత్వముగ గ్రహించియున్నారు. మరికొందరు ‘బ్రహ్మము’ను ముఖ్యమనుచున్నారు. తక్కినదంతయు మిథ్యయనుచున్నారు. మొ

దటివారు సదాచారము నింద్రియ సంయమము నిర్వాణ ప్రాప్తి మొదలగు సదుపదేశముల నంగీకరించుచున్నారు గాని ఈశ్వరుని- వాని జ్ఞానము నుపేక్షించుచున్నారు. రెండవవారు ఈశ్వరుని గురించి యంగీకరించినను లోకమునుపేక్షించుచున్నారు. మొదటి వారీశ్వరుని, రెండవ వారు లోకమును నలక్ష్యముచేసిరి. ఒకనదిలో స్నానము చేయువాడు నదీతీరములు రెంటిని మరచిపోయినయెడల వాడు ప్రవాహమునం గొట్టుకొని పోవలసినదిగాని గత్యంతరము లేదు. ఆలాగున నీయుభయులును వ్యర్థులై పోయెదరు. గనుక తత్త్వవేత్తలు- జీవుడు- ఈశ్వరుడు- ప్రకృతి- యీమూటిని మరువరాదు.

ఏడవది జీవాత్మ:— ఆత్మయొక్క లక్షణమును గౌతమ ఋషి తన న్యాయదర్శనమందు "ఇచ్ఛాద్వేష ప్రయత్నసుఖదుఃఖ జ్ఞానానాత్మనోలిఙ్గమితి" అనగా నేది సుఖమును గోరుచు తత్ప్రాప్త్యర్థము ప్రయత్నము చేయునో- మరియు దుఃఖమును గోరక ద్వేషించునో- దేని వలన పదార్థజ్ఞానము ప్రాప్తించునో- దానికి జీవాత్మ యనిపేరు. అని చెప్పియున్నాడు.

ఆత్మయు సూక్ష్మ తత్త్వములవలె చర్మచక్షువులకుం గోచరము కానేరదు. మన కడుపులో నొకవిధమగు

బాధకలిగినప్పుడు దానిని నేత్రము చూడజాలదు; చెవి గ్రహింపఁ జాలదు. ఆత్మ తెలిసికొనుచున్నది. ఇట్టి అతీంద్రియ జ్ఞానవేత్తయగు నాత్మతత్వము యన్నింటికి ప్రభువైయున్నది. అదిలేకున్నసంతయు శాంతమై పోవును. సృష్టియంతయు రూపాంతరమైనట్లే జీవాత్మలుగూడ రూపాంతరములగును. అట్టి రూపాంతరములకు జన్మము లనిపేరు. తత్వముల సముదాయమే జీవాత్మయని భ్రమింపరాదు. మనము దినప్రతిదినమును సమయానుసారముగ "నాదేహము- నాయింద్రియములు- నామనస్సు- నాబుద్ధి- నేను" యని చెప్పుకొనుచుదేహేంద్రియ మనోబుధ్యాదులన్నియు వేరనియు, తానను జీవాత్మ వేరనియు వచించుచున్నారము. కొందరు జీవాత్మయే పరమాత్మ యనియు, జీవుఁడు జ్ఞానుడైనప్పుడు బ్రహ్మమగుననియు, జీవాత్మ శబ్దము పరమాత్మ శబ్దమునకు పర్యాయ పదమనియు భావించియున్నారు.

జీవ పరమాత్మలిద్దరును చేతనులును, అనాదులును, నిత్యులును, గుణకర్మ స్వభావులునైనను వారిలో ననేక భేదములున్నవి. జీవుఁడు ప్రకృతివశుఁడై బంధనయుక్తుఁడై పరంపరగా పలుమారు జన్మమరణములు పొందును. పరమాత్మకు ప్రకృతియొక్క బంధనములేదు

జీవుఁడల్పజ్ఞుఁడు దేవుఁడు సర్వజ్ఞుఁడు. జీవుఁడేక దేశీయుఁడు; దేవుఁడు సర్వవ్యాపకుఁడు. జీవుఁడు కర్మచేయుటయందు స్వాధీనుఁడు; ఫలభోగమందు యీశ్వరాధీనుఁడు. పరమాత్ముఁడు సేవ్యుఁడు స్వాధీనుఁడు. జీవుఁడింద్రియముల సహాయముతో కర్మచేయుచున్నాడు; దేవుడేసహాయము లేకనే చేయగలఁడు. జీవులనేకులు; దేవుఁడొక్కఁడు. జీవుఁడు కర్మఫలవశుండై సుఖదుఃఖముల ననుభవించుచున్నాడు; దేవుఁడు సదాసుఖస్వరూపుఁడు.

కారణము వినా కార్యము జరుగదు. గనుక నీశ్వరుడజ్ఞానుఁడగుటకు కారణమేమి? సర్వశక్తిమంతుఁడగు నీశ్వరునకు నొకప్పుడు జ్ఞానముండుటయు నొకప్పుడు లేకుండుటయు గలదన్న నెంతటి యవివేకమనవలయును? గనుక జీవుఁడే దేవుఁడనుటయు అథవా జీవుఁడీశ్వరాంశమనుటయు, దేవుఁడు లేడనుటయు నొక్కమంతవ్యమును దెలిపెడు నాస్తికమగుచున్నది.

తత్వములు పరిశ్రమముచేసి ఆత్మనాశ్రయించుటవలన సుషుప్త్యవస్థయు మనస్సునాశ్రయించుటవలన స్వప్నావస్థయు కలుగుచున్నదని చెప్పెదరు. ఈవిషయమింకను వివాదములోనున్నది.

కొందరు సుఖదుఃఖములు మనసునకేగాని ఆత్మకు సంబంధము లేదనుచున్నారు. ఇది సరికాదు. మనోయింద్రియాదుల సమ్మేళనమే సుఖదుఃఖములు. ఇవియొకటి వెనుక మరియొకటి వచ్చుటచేత యనుభవము సంభవమగుచున్నది. సుఖ దుఃఖాదులు ఆత్మనుండి మనోశరీరాదులందును వ్యాపించుచున్నవి. ఆత్మకు భయముకలుగుటను ఆ లక్షణములు శరీరమునందును గానవచ్చును. భయముకలిగినప్పుడు ముఖము తెల్లపారును; దృష్టి వికారమగును; స్వరము డీలుపడును; శక్తి మందగించును; నాలుక శుష్కించును; వివేచనము క్షీణించును; శరీరము చెమర్చును. ఈలాగుననే మనస్సునందనేక పరివర్తనములు గలుగవచ్చును. ఇవన్నియు లక్షణములు. వీని ఫలము జీవాత్మ యనుభవించును. మనోతత్వము జీవునకు సేవకునివంటిది యని యిదివరకే చెప్పియున్నారము. తత్వవేత్తయగువాడు సుఖదుఃఖములను సమానముగ జూచును. అజ్ఞానుడు దుఃఖమునే సుఖముగా భావించును. ఒకడు బహుకాలము సేవకాది బంధనములందు చిక్కియుండినయెడల వానిలో స్వతంత్ర బీజము నశించిపోయి తుదకు స్వాతంత్ర శబ్దముపై విరోధముకలిగి దానిని ద్వేషించుచు బంధనమొక సుఖముగ తలంచునట్టి స్థితికివచ్చు

ను. ఆలాగుననే ఆత్మకు పాపపుణ్యములతో సంబంధము లేదనుటయు మిక్కిలి ప్రమాదము. ఇట్టిమతములు కొన్ని కలవు. అవి దుష్టమతములని యందరికిని యనుభవ వేద్యము.

కొందఱు- జీవుడు కర్మబద్ధుడు కాకుండ వైరాగ్యము గలిగియుండవలయునని చెప్పుదురు. ఇదియును వేదశాస్త్ర విరోధము. యుక్తికిని విరుద్ధము. ఎందుకన- మనుష్యజీవితము, కర్మణ్యము- అకర్మణ్యము నని రెండు విధములు. రాగయుక్తుడుగాకుండ కర్మచేయవలయునని చెప్పినదానిని గ్రహించజాలక విరాగి కావలెనని తలంచుచున్నారు. ఇది కేవలమసంభవము. గావున ప్రకృతిని యనుసరించి జీవనము జరుపుటకు విరాగమనిపేరు. శ్వాస ముందువరకు నేదియో కర్మజరుగుచుండును. వృద్ధావస్థ యందు తత్వములు శిథిలములైనప్పుడు మానవుడు అకర్మణ్యుడనబడుచున్నాడు. కర్మణ్యదశయందు తన విధి కృత్యముల నాచరించనివాడు యకర్మణ్యదశయందు క్లేశ యుక్తుడై దుర్గతికి ప్రాప్తుడగుచున్నాడు. "ఇది నేను కాదు- దీనికి నేనేల బద్ధుడుగావలయును? అది నాసంబంధముకాదు- అందుకు నేనేల దుఃఖింపవలయును?" అని వివేచనకలిగియుండుటకు విరాగమనిపేరు. ఈ జ్ఞాన

ములేని వాఁడొక యంధకార యుక్తమగు గృహమున దిక్కుఁతోఁచక తిరుగుచుండు యంధునితో సమానుడు. కర్మ- యింద్రియాది సాధనములవలన చేయఁబడుచున్నది. తత్ఫలమున్ను యింద్రియములద్వారా భోగింపఁబడుచున్నది. రాగయుక్తుఁడు గాకుండ కర్మచేయకూడదని తత్వజ్ఞానుల సిద్ధాంతము.

ప్రశ్న :— తత్వజ్ఞానులు ఆయుస్సును వృద్ధిచేసికొనుట నిజమేనా? నిజమన్నచో దైవవిధిని మీరుట సాధ్యమా? సాధ్యమైతే మృత్యువును సహితము జయింపవలయునుగదా?

ఉత్తరము :— మనుజుని యాయువు మధ్యమము నూరుసంవత్సరములని వేదముచెప్పుచున్నది. ఉత్తమమింకను యధికముగలదని తేలుచున్నది. ఆయుర్వృద్ధికి తగిన సాధనములు ఆరోగ్యము దృఢచిత్తములని యిదివరకుచెప్పియున్నారము. ఏకార్యముకాని మనసులో మొదట పనిచేసి వెనుక కర్మేంద్రియములద్వారా కార్యము జరుగుచున్నది. ఈలాగుననే మరణముసహితము మొదట సంకల్పింపఁబడి తరువాత జరుగుచున్నది. అయితే మరణసంకల్పములేకున్నచో చావకయుండునా? యను ప్రశ్న పుట్టు

చున్నది. మరియు "నేను చావను" యని యనుకొన్న చో చావకయుండవలెనను వాదము వచ్చుచున్నది.

"చచ్చుచున్నాను అథవా చావను" అను సంకల్పముల రెంటికిని కారణములున్నవి. మనము నివసించెడు గృహము యోగ్యమై యున్నంతవరకు నందుండుటకుఁ గోరుచున్నారము. అది అయోగ్యము నసహ్యమయినప్పుడు దానిని విడిచి బైటపోగోరుచున్నారము. ఇట్లే చావుకును జీవనమునకును కారణములుండును. మనజీవాత్మ యీలోకములోను అథవా యీదేహములో నుండుట కిష్టము తప్పిపోవు కారణము సంభవించినప్పుడు చచ్చుటకు సంకల్పముద్భవించును. తత్వవేత్త యగువాఁడు హద్దుమీరి యేవిషయమందును అధిక ప్రసంగము చేయడు. అందువలన నాతఁడారోగ్య భాగ్యవంతుఁడగును. అది మంచిసంకల్పమునకు హేతువగును. రెండవది- తాను చాలకాలము జీవించుటవలన లోకమునకు చాలమేలు కలుగుననియు పరోపకార మధికముగ చేయగలననియు దృఢముగ నమ్మియుండును. ఈ సంకల్పము ప్రతియణువువరకు వ్యాపించి దృఢచిత్తమునకు కారణ మేర్పడుచున్నది. గావున యాయువు వృద్ధియగుచున్నది.

ఇంక తత్వవేత్తయగువాఁడు తన మరణమునకు స్వాగతి మొసంగుపట్టి యానంద స్థితిలోనుండుటచేత మరణావస్థను యనుభవించడు. మృత్యుబాధను యనుభవింపని వానికి మృత్యు విజయుఁడనిపేరు.

లోకమందే పదార్థముగాని రెండువిధములచేత నశించుచున్నది. ఒక పదార్థమగ్నివలన నిమేషములో నాశనమగును. అదియే- క్రమపద్ధతిని నాశనమగుటకు సంవత్సరములకొలది కాలము పట్టును. ఇందువలన నాయువు వృద్ధియగుట మానవుని యాధీనమందున్నదని సిద్ధమైనది. ఈ యంశమును బట్టియే కాలముని- యకాలమని అథవా గాలమృత్యువు- అకాలమరణమని రెండు విధములు వాడుకలో వచ్చియున్నది. లోకములో నన్నింటికి నియమిత కాలమున్నది. నియమ విరుద్ధము సంభవించినప్పుడు అకాలమనెదరు. మార్గశిర మాసమున మామిడిచెట్లు ఫలించినచో నకాలపు మామిడికాయలనెదరు. అర్ధరాత్రివేళ భుజించిన నకాలభోజనమని చెప్పుదురు. మనుష్యునకు మధ్యమ పరిమితియగు నూరు వత్సరములలోపల బాల్య యవ్వనావస్థలలో చచ్చుటకు నాగంతుకమని పేరు. ఒక బండికి యత్యంత భారము వేసి

నిమ్నోన్నత మార్గమునఁ దోలినప్పుడది విఱుఁగగా దానికి కాలమని యెట్లుచెప్పవలయును? గనుకనే - రోగాగ్ని జల విష శస్త్రాదులతో చావుగలుగుట - యపమృత్యు వనఁబడుచున్నది.

మరణము కాలములో మాత్రము సంభవించు ననుట సిద్ధాంతమైనయెడల ప్రాణాపదలందు రక్షణము కొఱకు ప్రతిక్రియలఁ జేయకనుండవలయును. పాము కఱచినను ప్లేగుతగిలినను మందులువేయక గ్రామములు విడువక నుండవలయును. ఏలాటి భయంకరమైన యాపదలకును జడియ నక్కర లేదు. అట్లు జరుగుచుండుట లేదు. సమస్త రక్షణోపాయములును అకాలమృత్యువును తొలగించుటకయ్యే యేర్పడియున్నవి.

ఇంక మృత్యువు తప్పదు గనుక దానిని జయించుట యసంభవము. అయితే- మృతము- అమృతము లని రెండు శబ్దములున్నవి. విద్యవలన నమృతమును, అవిద్య వలన- మృతమును, కలుగునని వేదమందుగలదు. స్వతంత్రసుఖజీవనములో నేరములుచేసి కారాగృహమునకు బోవుట మృత్యువుతో సమానము. దుఃఖవిమోచనుఁడై కారాగారమునుండి విడిపడుట యమృతమునకు తుల్యము.

దుష్టవర్తనుఁడగు జీవుఁడు పరలోకమందనేక దుఃఖములు తనకు సంభవించునని మరణకాలమందు క్లేశాత్ముఁడగుచుండును. అట్టిస్థితి మృతమనబడుచున్నది. తత్వవేత్తయగువాఁడు పరలోకమున తనకు నానందప్రాప్తి సిద్ధించుననుకొని సుఖించుచు పంజరమందలి చిలుకవలె నీదేహపంజరమునుండి విముక్తుఁడగుటకు సంతోషచిత్తుఁడై యుండును. ఈ స్థితికి అమృతమని పేరు. మృత్యువిజయమనుటకిదియే నిజమైన యర్థము.

తత్వవివేచనము గలవాఁడు తానుచేయు ప్రత్యేక కార్యము నావశ్యకమా? యనావశ్యకమా? యని వివేచనముఁ జేయును. రెండవది- వానికి ప్రకృతి సంపద సేవఁజేయుచుండును. ప్రకృతికి తాను సేవకుఁడైయుండడు. దానిని చక్కఁగ గమనించును గాని పూజింపఁడు. ఇచ్చటి మానము- నిచటి ప్రతిష్ఠ- యిచటి సంపద- యిచటి యధికారము- నిచ్చటి సమస్తము యనిత్యమని సదామననము చేయుచుండును. ఈ రెంటిలో మహత్తరమైన దేవభావము గలదని వాఁడెఱుంగును.

ఈ యభ్యాసద్వయముచేత జ్ఞానేంద్రియములందును కర్మేంద్రియములందును మనో బుద్ధ్యాదులందును

మార్పులు గలుగును. తేజోత్సాహములుప్పొంగి మెఱయు చుండును. ఇప్పుడే ధర్మపథమునందు నడచుట యారంభమగును. ఇయ్యదియే- దేవపథము. ఇదే మహర్షుల మార్గము. ఇద్దియ అమృత ప్రాప్తికి ముఖ్యద్వారము. ఇద్దియ- జీవాత్మను శాంతిపఱచునట్టి సాధుభావము. అప్పుడు బాహ్యజీవనమందు మిగుల యాశ్చర్యజనకమగు పరివర్తనము ప్రాదుర్భూతమగుట విస్మయపూర్వకముగం జూడగలుగును. వానియందు సల్లాభమును పైకెత్తగలిగిన బలమును, యుత్సాహమును, నిర్ణయశక్తియు పుట్టుచుండును. అయస్కాంతము సూదులనువలె సత్పురుషుల నాకర్షించును.

ఇట్లు తత్వధారణము యొక్క సుదృఢమును సబలమును హెచ్చినకొలంది వానియందొక నవీనమగు గూఢశక్తి యుత్పన్నమగుచున్నది. దాని ప్రభావము ప్రత్యక్షమగును. వాని యాత్మయందు దృఢతరమైనట్టియు నిశ్చితమైనట్టియు ప్రసన్నమగునట్టియు నొకశక్తి యూర్ధ్వగామియగు నీటిధారవలె నుత్పత్తియగును. భావము పవిత్రమగును. కోరికె యుత్కృష్టమగును. జీవనము నీతియుక్తమగును. ప్రవర్తనము న్యాయమైనదగును. ఆత్మను బల

ము గలుగును. ఈశ్వరభక్తి కుదురును. ఉపాసనమున కధికారియగును.

తత్వజ్ఞానము మనష్యునకు మానవత్వము నిచ్చుచున్నది. అనగా తత్వజ్ఞానావస్థను మనుష్యునినుండి ప్రత్యేకము చేసినయెడల పశుత్వముమాత్రము శేషించును. తత్వము తెలిసినవాఁడు యువావస్థలో జ్ఞానిగను వృద్ధావస్థలో శక్తిమంతుఁడుగా నుండును.

పాఠకులారా! విద్వాంసుడు చెప్పినట్లు వృద్ధమాతామహి యగు నీజగత్తుకూడ నవీనమైయున్నది. సముద్ర తరంగములెంత పురాతనములైనను నూతనములైయున్నవి. సూర్యోదయమెంత ప్రాథమికమైనను, చంద్రుని వెన్నెల లెంతకాలమునుండియో యిప్పటికి సుందరమై క్రొత్తకళలతో నిండియున్నవి. అంతయు కోమలమే- సర్వము సుందరమే- సమస్తము సంస్తవమేగాని మనుష్యుని యవస్థమాత్రము వ్యత్యస్తమగుచున్నయది. ఈ మనుష్యజీవన వాటికలో సుగంధితము సుశోభితములై యుండిన పుష్పము లిప్పుడొకటొకటిగ రాలిపోయినవి. ఆ యువావస్థ సరోవరమందలి ప్రఫుల్లిత ముఖకమలము లిప్పుడు వాడిపోయి రసవిహీనములైనవి. శిథిలము జీర్ణ

మునగు నీ కుటీరమును జూచువారెవ్వరు? ఇందు పూర్వము వెలుగుచుండిన యుజ్వల దీపమాలిక లిప్పుడు మినుకు మినుకుమని ప్రకాశవిహీనములై యున్నవి. మహా మహా భోగవిలాస సామగ్రులతో నిండియుండు నగరము లీవృద్ధావస్థయందుండువారికి ఘోరారణ్యములై యున్నవి. వీరిని పలుకరించు వారెవరు? పరామర్శించువారెవరు? యవ్వన సమయమందు ప్రక్కన నిద్రించుచు చేతులుచాచి వెదకుటకు ప్రయత్నించి గట్టిగ పట్టుకొని యానందించుచుండిన పుత్రులిప్పుడు మిక్కిలి దూరమున నుండి యుపేక్షతో పోవుచున్నవారు. ఎవనిని యొడిలో నిడుకొని ముద్దుబెట్టుకొనుచుండెనో వారిప్పుడు నవయువ్వనులైరి. అప్పటి యానంద మిప్పుడే. చందమున నున్నది?

పాఠక మహాశయా! నీ వీసమయమందు మహా శక్తి సంపన్నుఁడు కావలసియున్నది. అట్టిశక్తి నీకేవిధమున ప్రాప్తించును? ఇప్పుడధికముగ తెలిసికొని యధికముగ కార్యము చేసితివేని అప్పుడధికుఁడగుచున్నాడవు మనమీ దేహాంతర్గతులమై భూలోకమున జన్మించినప్పుడు దుఃఖముతోడను యేడ్పుతోడను వచ్చినారము. మనమీ లోకమును విడిచిపోవునప్పు డానందముగ నవ్వుచు వెడలిపోవలయును. నీకిప్పుడే స్వర్ణమయమగు మహోపదేశ

మును చేసెదను. బహిమందిని మెప్పించుటకంటెను యొక్కనిని మెప్పించుట మిక్కిలి సులభముగదా? అనేక మానవులను మెప్పించుట మాని యొక్క భగవంతుని మెప్పించుము. ఇది సుసాధ్యము సులభము. నీకు వృద్ధావస్థయందు- ధన- ధాన్య- పుత్ర- కళత్రాదులవలన నిర్దోషమగు నాత్మశక్తి లభింపనేరదు. నీయాత్మాలయమందు గల కశ్మలమంతయు నూడ్చి పారవేసి పరిశుద్ధము చేయుము. అచ్చట భగవంతుని ప్రతిష్ఠించుము. నీ కద్వితీయమగు నాత్మబలము గలుగును.

ప్రశ్న:— కొందరు గ్రీష్మ ఋతువునందును మధ్యాహ్నసమయములో చుట్టును మంటవేసికొని నడుమ గూర్చుండుటయు, మఱికొందరు సూర్యతాపమును హేమంత ఋతువునందలి చలినిసహించుట తపమని యాలాగుచేయుచున్నారు. వేరు కొందరు తలక్రిందుగనుండుటయు నొంటికాలిమీద నిలుచుటయు మున్నగు పనులు తపమని చెప్పుచున్నారు. దీనివలన ప్రయోజనము గలదా?

ఉత్తరము:— పుట్టను గొట్టగా పాముచావదన్నట్లు తపస్సునకును యీచర్యలకు నేమియు సంబంధము

లేదు. తపస్సు కాయిక వాచికమానసికములని మూడు విధములు. జ్ఞానులు తత్వవేత్తలు మొదలగు పెద్దలను పూజ్యులను సత్కరించి వారిసేవఁజేయుట శారీరిక తపస్సనఁబడును. సత్యము- ప్రియము- హితమునగు వార్తాలాపములవలన, సాధువులకు సంతోషము కలిగించుట వాచికమనఁబడుచున్నది. శాంతియుక్తుఁడై ప్రసన్నహృదయుఁడై సత్యసంకల్పుఁడై శుద్ధాంతఃకరణముగలవాఁడై యుండుట మానసిక తపమనఁబడుచున్నది.

“ఋతంతపః సత్యంతపః శ్రుతంతపః శాంతంతపోదమస్తపః శమస్తపో దానంతపో యజ్ఞస్తపో భూర్భువః సువర్ బ్రహ్మైతదుపాస్వైతత్తపః” యని గలదు. దీనినే నాలుగు భాగములుచేసి మనువు తనస్మృతియందు “బ్రాహ్మణస్యతపోజ్ఞానం తపఃక్షత్రస్యరక్షణం। వైశ్యస్యతు తపోవార్తా తపఃశూద్రస్యసేవనం” అని చెప్పియున్నాడు.

ప్రశ్న :— బ్రాహ్మణాదివర్ణముల విషయములో తత్వజ్ఞానుల యభిప్రాయమేమి ?

ఉత్తరము :— సింహము బొబ్బరించునట్లు గుఱ్ఱము బొబ్బలు పెట్టనేరదు. గుఱ్ఱము సకిలించినట్లు యేనుగ

సకలింపఁజాలదు. ఏనుగు ఘీంకరించినట్లు యెద్దు గీకొట్ట జాలదు. కాకి కూయునట్లు చిలుక పలుకఁజాలదు. సాలీడు జాలమల్లినట్లు కుమ్మరిపురుగు అల్లజాలదు. మధుమక్షికములు తేనెను జేర్చినట్లు దోమలు చేర్చఁజాలవు. ఈ రీతిగ జాతిభేదముగల జంతుజాలములో నొకటి శబ్దించినట్లు వేరొకజాతి శబ్దించనేరదు. ఒకటి చేసినపనిని మరియొక జాతి చేయజాలదు. ఒక జాతి స్త్రీజంతువును మరియొక జాతి పురుషజంతువు ప్రేమించి రమించదు సంతానము గలిగి వృద్ధియగుట లేదు. ఇవి జాతిభేదముయొక్క ముఖ్య లక్షణములు. మనుష్యులలోనట్లుగాక శూద్రుఁడని పిలువఁబడువాడభ్యాసము చేసినయెడల బ్రాహ్మణుఁడని పిలువఁబడువానివలె సమస్తకార్యములు చేయగలడు. శూద్ర స్త్రీని ద్విజుడు ప్రేమించి రమించి సంతానముఁ బడయగలడు. గనుక మానవజాతి యొక్కటియగును గాని యనేకములు గానేరవు. ఇక నాలుగువర్ణములు గుణకర్మ స్వభావములనుబట్టి భాగింపఁబడియున్నవి. ఒక తత్వజ్ఞాని శమదమాది యుత్తమగుణ యుక్తుండగుటఁ జేసి సహజముగ బ్రాహ్మణుఁడగుచున్నాడు అతఁడే తనపై దుష్టమృగములాక్రమణము చేసినప్పుడుగాని దుష్టజనులు పై బడినప్పుడుగాని శౌర్య ధైర్యములను జూపి స్వసంరక్షణకై బలము

ను వినియోగించి క్షత్రియుడగుచున్నాడు. మరియు నాతడే తనజీవన వ్యతీతముకొరకు నిచ్చి పుచ్చుకొను వ్యవహారము చేయుటవలన వైశ్యుడగుచున్నాడు. అతడే తనవద్దకు పెద్దలు యాతిథ్యముకొరకు వచ్చినప్పుడు వారికి సేవాశ్రుశూషలు సలిపి శూద్రుడగుచున్నాడు. ఇట్లు ప్రతిమానవుడును నాలుగు వర్ణములతోగూడియుం డుటవలననే సంపూర్ణుడనబడుచున్నాడు. ప్రధాన గుణములనుబట్టి వర్ణనిర్ణయము చేయవచ్చునుగాని ఈశ్వర నియమమును యెవడు తుడిచివేయగలడు?

తత్వజ్ఞానియగువాడు ఉపర్యుక్తమగు త్రివిధముల గు తపస్సును చేయుటచే బ్రాహ్మణుడగుచున్నాడు. మరియు తనస్వకీయ కాయకాంతారమందుగల ఛలకిపటా ది దుష్టమృగములు తన్ను బాధింప వచ్చినప్పుడు తత్వజ్ఞానమను ఖడ్గముతో వాటిని వేటాడి తన్నుదారక్షించుకొనుచుండుటచేత క్షత్రియుడగుచున్నాడు. ఆత్మభూమి యందు శాంతిబీజమును స్థాపించి విజ్ఞానఫలమును పండించుటకు కృషిచేయుచుండుటవలన వైశ్యుడగుచున్నాడు. సర్వదా లోకసేవ జేయుచుండుటచే శూద్రుడగుచున్నాడు. గావున నీవిషయమై తత్వవేత్తలు దురాభిమాన దురహంకార రూపమున సర్వథా పడరు. ఇది యదార్థ

మగు వైదికపద్ధతి మరియునిది సనాతనార్యధర్మము. అకాట్యమునై యున్నది. ఇందుకు ప్రతివచించువాడు నభూతోనభవిష్యతి.

వాచక మహాశయులారా! నీ వృద్ధత్వమందు కంటి బలముండదు శ్రవణబలము క్షీణించును దేహబలము నశించును. నీ యింద్రియ పటుత్వము నాశనమగును. ఆ సమయమందు నిన్నానందముగ నుంచెడు బలమేది? అది దివ్యమైన ఆత్మబలము సుమా! దాని నిప్పటినుండియే గడించుకొనుము. అది నీవుకోరినప్పుడే వచ్చునది కాదు. పరులిచ్చిన పుచ్చుకొనునదియు కాదు. దానికి నీవు స్వయం సంపాదకుండవు. తత్సాధనంబు తత్వజ్ఞానంబు. అద్దానికై పురుషార్థపరుడై ఈశ్వరుని ప్రార్థించుము.

పాఠకులారా! ఈశ్వరుని యాశ్రయము వినామనకెపుడును ఆత్మబలము లభింపదు. మన యాత్మోద్ధారమునకై భగవద్భక్తుని వేడికొందము రండు! మనమీ యుత్తమసమయమున నాలస్య ప్రమాదముల నొనరింపకుండ యత్నములు పుట సముచితము. విషపూరితపయోముఖవిషయరూప సుందరఘటముల జూచి మోహచక్రమునఁ జిక్కుపడి దీనితోఁ బలిపశువులుగాఁ జనము. దీనియం

దు గుప్తములగు తత్త్వములున్నవి. మరియు హాలాహల మున్నది. మనల నీరెండవది స్పర్శమాత్రమున విమూర్ఛితులుగ చేసివేయును. పాము శరీరముపైకి మిక్కిలి కాంతివంతముగను మృదువుగ నగుపడువిధమున నీవిషయ విషయంబును- కోమల- సుందర- స్పర్శనంతంబునై భాసిల్లుచున్నది. కానియది మృత్యుహేతుకంబెయగు. అసంఖ్యాత జన్మాంతర పుణ్యవశంబున నీ మానవశరీరంబు ప్రాప్తంబై యున్నది. ఇట్టిదీనిని సార్థకంబుగ పరమానంద ప్రాప్తినిమిత్తంబు మనము మృత్యువుచేదప్పి యామృత ధామము నుపలబ్ధపఱచి జన్మజన్మముల పరిశ్రమవలని విశ్రాంతినిఁ బొందుటకు సాధనంబుగ నువయోగింతము రండు! విషయానందము పశుజన్మంబునందును సులభ్యాంబెయగు. మనమును నాపశుప్రకృతియందే యీయుత్తమ జీవనమును వ్యతీత పఱతుమేని పశుజీవనమునకన్న మనయందెయ్యది యుత్కృష్టము?

ఆర్యులారా! బ్రహ్మానందముఁ బొందవలసినదియె మనయావజ్జీవన జీవనము. ఆయానందము విషయాసక్తి నుత్సర్గమొనర్చినఁ గాని యబ్బుట యసంభవము. గావున వినష్టవంతములగు వస్తువుల యాలంబనముఁ బరిత్యజించి,

యాయమృత స్వరూపుఁడునగు నీశ్వరుని యాశ్రయించ
వలయును.

సోదరులారా! మనమెంతకాలమీవిషయ సురాపానోన్మత్తులైయుండవలయును? ఎన్నినాళ్లు జీవనంబున కనిరాగద్వేషముల రట్టుఁబెట్టవలయును? విషయోన్మత్తులై చిక్కువడి మృత్యువును మఱచియుండవచ్చునా? ఎందరో ధూళిలోఁగలసిపోయిరి? మృత్యువను నీయక్షరద్వయము ముద్రితమయ్యెయున్నది. ఈబాణ మొకానొకదినమందందరి యురస్థములఁ బరివేధిత మొనర్పక విడువదు. ఉత్పత్తివినాశంబులొకటివెనుక మరియొకటి తప్పకయున్నవి. అమృతాభిలాషులనుగు మనము నావికరాళకాలపరిత్రాణార్థ మమృతస్వరూపుఁడగు ప్రభువరునియాశ్రయానుగ్రహణ మొనరింతము రండు! వ్యాఘ్రము కుప్పించి లేడినాక్రమణముఁ జేసినప్పుడాకురంగము నాలుగుదిక్కుల నేరీతి మఱచునో- యారీతియే మనల మృత్యువునాక్రమించినప్పుడదే దశయె కల్గుగావున నట్టిదశ తటస్థించుటకు పూర్వమె మనహస్తపాదముల కొంత చలింపఁచేసి యీశ్వరాజ్ఞానుసారము ధర్మమును విస్తీర్ణపరచుటకు మన తనుమనధన సమర్పణంబు సల్పుదమురండు! ఇప్పింకను సలుపకయుంటిమేని యాసమయ మాసన్నమై

నప్పుడు పశ్చాత్తాపము తప్ప మనచే వేఱెయ్యదియుఁ గాఁజాలదు సుమా!

ఈతను తరువునందు ఫలపుష్పములు పూచెడు వసంతఋతు సమయంబిప్పుడే యగు. వృద్ధావస్థయందు చింతానలమందు దగ్ధము కాఁగూడదనువారు యీ సమయమును ధర్మవంతముగ జేసికొనవలయును. ఈ సమయమునను మీ సంపూర్ణ సాధనములు బలిష్ఠములై యుండును. ఇప్పుడే- యీ నిమేషమునుండియే- ధర్మపథమున నడువ నారంభింపవలయును. ఈపథమ్మున మిగుల భయంకరంబు లగు విఘ్నంబులుగలవు. మీ యాత్మశక్తియు నిపుడు మిక్కిలి దృఢవంతమయి యుండుటంజేసి వాని నన్నింటిని జయింపవచ్చును. దీనివెన్నంటియే- జర్జరీ భూతావస్థ రాఁబోవుచున్నది. అదివచ్చుటకు మొదలె అభయామృత పదప్రాప్త్యర్థము ప్రయత్నము చేయవలయును. లేకున్న మీ రసంబులెల్లను, నీరసంబులై విరసంబైపోవును. ఈ సౌందర్యము కించిత్కాలమాత్రము. హస్తాంజలియందలి జలమెట్లు క్రమక్రమముగ స్రవించి తుదకు రిక్తాంజలి యగునో యట్లే యీ నవయవ్వన ద్యుతిచ్యుతమైవినాశమును బొందును. గాన నో బంధుబృందమా! ఆ దయా బంధువునుచ్చైర్ఘోషంబున నిట్లని ప్రార్థింతము రండు!

ఓజగత్ప్రాణ! జగజ్జీవన! జగదాధార! జగత్పితా! మామక నిశ్శేషజీవనమును త్వదీయార్పితమగుగాత! ఓ సత్య ధర్మరక్షకా! సర్వవిఘ్నవిదారణ! నీకు నమస్తే- యని నమస్కరింపుచు పలుమారులు ధన్యవాదములు సమర్పింపుచున్నవాడ. ఓ సిద్ధదేవా! సర్వశ్రేష్ఠ! సర్వ సుఖావహా! అనాథ బంధువర! మదీయ విషయాసక్తిని విదీర్ణమొనరింపుమా! త్వరితముగ స్వకీయ ప్రజ్వలిత జ్యోతిర్దర్శనమును దయసేయుము! ఆత్మపుష్టిదాత! నాకాత్మబలమొసంగుము! ఓ ముక్తిదాతా! నన్ను సర్వదుఃఖములనుండి విడిపించి మృత్యువాసన్నమగుటకు మునుపె సుఖప్రదానము చేయుదువుగాత!"

సహోదరా! ఇట్లు ప్రార్థించుటచేత నీయాత్మయందు శాంతిస్థాపనము జేయువాడవగుదువు. ఇంతకు కొంతమునుపు తత్వములందు నశాంతము వ్యాపించును. ఈ సమరానలమును నీవు ఆత్మానాత్మ వివేకముచే తత్వజ్ఞానివై లోలోపల నణచివేయుదువు. ఎంతకాలమువరకు నీయాంతరికమగు నశాంతము ప్రజ్వలితమగుచుండునో అంత దనుక నాత్మకు కించిత్తైనను శాంతము లభింపదు. ఒక గొప్పసేనను జయింపవలసిన సమయమందు స్వల్పసైన్య మున్నతపర్వతము నెక్కవలయును. అలాగున

బలవత్తరమగు నింద్రియాదులను జయించుటకు తత్వవేత్తయగు వాడున్నతము నుత్తమము నిచ్ఛమైన భావమును పొందవలయును. దీనికాత్మోన్నతి యనిపేరు.

ప్రశ్న :— జీవుండు మరణమైన యుత్తరక్షణము నుండి యెచ్చట జేరును? ఎంతకాలముండును?

ఉత్తరము :— మరణానంతరము జీవుండు యమలోకము జేరును. "యమేన వాయునా" 'యమస్సూయమానో విష్ణుస్సంభ్రియమాణో వాయుః పూయమానః॥ య॥ ౮॥ ౫౭॥ యమలోకమన వాయులోకము. మరియు "సవితా పథమేహన్నగ్నిర్ ద్వితీయే వాయుస్తృతీయే" త్యాది వైదిక మంత్రమ్ము చెప్పిన జీవాత్మ పంద్రెండు దినములవరకు నాకాశమందలి పదార్థములందుండుననియు తరువాత కర్మానుసరముగ జన్మించుననియు తెలియుచున్నది.

ముక్తజీవుండు "తేబ్రహ్మలోకేషు పరాంతకాలే పరామృతాఃపరిముచ్యంతిసర్వే" (మాండూక) యనునట్లు పరాంతకాలము (311040000000000) సంవత్సరములు స్వేచ్ఛగ మోక్షసుఖముననుండునని తెలియుచున్నది. పిమ్మట ధర్మరక్షణార్థముగ మహాత్ముండై జన్మించుననియు పెద్దలు చెప్పుచున్నారు.

ప్రశ్న:— కొందరెల్లప్పుడును సత్యమునే వచింపవలయునందురు. మరికొందరు-

క॥ భూతహితంబుగ బొంకిన ।
నాతతపుణ్యంబుగల్గు నతిసత్యంబై ।
భూతాహితమగు సత్యం ।
బేతతిపాపంబె కూర్చు గృతపుణ్యులకే ॥

అనగా భూతహితంబుగ బొంకవచ్చుననియు " భూతహితంబుగాపలుకు బొంకును సత్యఫలంబునిచ్చు " ననియు చెప్పుచున్నారు. ఈ విషయమున తత్వజ్ఞానుల సిద్ధాంతమేమి?

ఉత్తరము:— లోకమందు ప్రభువులు కొన్ని సమయములందు సత్యము చెప్పకూడదని శాసించియున్నారు. ఒకనిని యురితీయుట హత్యయేకదా? యొకనికి సంకెళ్లను దగిలించుట చెడుగేకదా? అయిన కారణమునుబట్టి యవి మంచిపనులే యగుచున్నవి. సత్యాసత్య విషయమందును కారణము ననుసరింపవలసియున్నది. మద్గురువరుల నీవిషయమడిగినారము. వారిట్లు చెప్పియున్నారు. " నీవు మాటలాడునపుడు భాషనుపయోగించెదవు. భాష నీవుగానేరవు. భాషవలన నీకు దుఃఖ

ముసంభవింపకుండ జూచుకొనుము" ఇందుకు మేము గొప్పశంకములో మునిగియుండగా గ్రహించి వారు మరల "మహాత్ములనేకులు యసత్యములగు కల్పిత కథల సంఖ్యముగ వ్రాసిరి. అది బొంకుగాదా? అయినను యె వరికేవిధమగు నహితము కలుగకుండ హితముకొరకు నొకసమయమందు స్వకారణముగ నసత్యముపలికినను నీకు పాపముంటదని యభిప్రాయము" అనిచెప్పిరి. "సత్యం బ్రూయాత్ ప్రియంబ్రూయాత్ నబ్రూయాత్ సత్యమ ప్రియం" బనునట్లు మనము మాటలాడుటయందు పరులకు నేవిధమగు నష్టకష్టములు రాకుండు విధమును గమనించవలయును. కష్టపడి బహుకాలముపెంచిన వృక్షమును నఱుకు సమయమువచ్చును. బహునేర్పుతో నేయఁబడిన గుడ్డను కత్తిరించవలసివచ్చును. అయినను దానిచే లాభమును మంచియుపకారమును కలుగును. ఇంతయే మాయంతర్యము. అసత్యమువలన జీవించుటయు నసత్యమువలన పరులకు కీడును గలిగించుటయు నసత్యములు పలికి యితరుల వంచించుటయు మిథ్యలువచించి యశాంతమును ప్రసరింపజేయుటయు కల్లలుబలికి న్యాయము-నీతిని పాడుచేయుటయు మహాపాతకములు. ఇట్టివారెప్పటికిని తత్వజ్ఞానులు కాజాలరు. పాతకము సంభవించ

కంఠమును పరమేశ్వర ప్రీతిగను ప్రవర్తించుట తత్త్వజ్ఞాను లయొక్క ముఖ్యలక్షణము. తాము సత్యవంతులని తామే యనుకొనుటయు పరులతో ననిపించుకొనుటయు ప్రధానము కానేరదు. తాము స్వయముగ నావిధమునగుట యే ప్రధానము. సత్యాసత్యములు వచించుట- విశ్వసించుట- యాచరించుట యని మూడువిధములు. ఇవి వ్యవహారము- నీతి- మంతవ్యములలో తటస్థమగుచుండును. అపాయము- నిరపాయమని వ్యవహారము రెండువిధములు. భావము- ఆచరణమని మంతవ్యము రెండువిధములు. వీనిని తెలిసి యావశ్యక మనావశ్యకములను పాపపుణ్యములను గమనించి మాటలాడవలయును. నేను కేవలము సత్యవంతుడని జంభములు కొట్టుకొనుచు బజారులలో నుపన్యసించుచు పరుల నాక్షేపించుచుండిన వారొకరు లోలోపల వ్యభిచారముచేయుచు నెన్నియోయసత్యములు పలికినది మాకుచక్కగ తెలియును. తత్త్వవేత్తలెప్పటికి నిట్లుచేయరు. వారు తమయంతరాత్మయొక్క పరిశుద్ధమును సమస్తవిధముల కాపాడుకొనుచుందురు. పశువుల కాపరి, తానుపశువులను గాయుచున్నాడనుకొని యాలాగుచేయునుగాని, పశువులు తన్నుకాయుచున్నవనుకొని పశువువలె ప్రవర్తింపడు. తత్త్వవేత్తయగువాడు తన

లోపలి యింద్రియములను శాసించుటకు శక్తిగలవాఁడు గా నుండునుగాని- తానే- యింద్రియ బలవంతములకు లోబడియుండడు.

సాధారణమనుష్యుని స్థితి విచారింతమా? అట్టి వాఁడు మరణశయ్యపై బడి మృత్యుప్రతీక్ష చేయుసమయ మందు సహితము విచారకరమైయుండును. వైద్యులు రోగమసాధ్యమని చేతులుముడుచుకొని కూర్చుందురు. ఇంటివారు నిరాశగలవారై శోకవిహ్వలులై దుఃఖించు చున్నవారు. అంతిమదృశ్యమెంత క్లేశదాయకమో చూడుడు! భార్యరొమ్ము మోదుకొనుచు నేడ్చుచున్నది. పుత్రీ పుత్రులు వెక్కి వెక్కి రోదనము చేయుచున్నారు. నాడి మందగించి పోయినది. కంఠమందు కఫము ఘుర ఘురమని శబ్దించుచున్నది. ముఖ మండలముపై శవత్వ చ్ఛాయ కప్పుకొనియున్నది. పరంతు రోగి హృదయ మందు జీవనేచ్ఛ బలవత్తరమై యున్నది. వాడింకను సాంసారిక విషయములపై పేరాశ గలిగియున్నవాఁడు. సర్వము శిధిలమైయున్నను తృష్ణమాత్రము నవ యవ్వన ధారిణియై యున్నది. దాని యాంతరిక హావ భావములు చూచితిరా! హా! నాయొక్క అముకపదార్థమేమైనది. ఆ వస్తు వెక్కడ పోయినది? ఈ యినుప పెట్టెయొక్క

బీగముచేయి నెవరెత్తుకొనిరి? నా మోటార్ కార్ బండి పై యెవరు కూర్చుండుదురు? భార్య యేమిచేయగలదు? పిల్లల నెవరు ఆదరింతురు? నాకామోదప్రమోదములగు సమస్తమును యిక్కడే నిలిచిపోవునుగదా? మిత్రులతో నెప్పుడు సంధింతును? అను నిట్టి సంకల్ప వికల్పములు రోగియొక్క హృదయపటల మందంకితము లగుచున్నవి. ఇచ్చట మృత్యుదేవతయొక్క నిమంత్రణ యత్రమున్ను అచ్చట జీవనముయొక్క దురాశయు రెండును తుముల యుద్ధమును చేయుచున్నవి. తుదకు సంకల్ప వికల్పములన్ని యు ప్రజ్వలితమగు మరణాగ్నిలో భస్మీభూతమై పోగా యా యశాంతాత్మ తన శరీర పంజరమును పరిత్యజించి ప్రయాణమగుచున్నాడు.

పాఠకులారా! ఇట్టి దృశ్యములు మీ రెన్నియో చూచియున్నవారు. అయినను మీ ధ్యానము క్షణికమైనది. గనుక దానిని సర్వదా వివేచనచేయరు. మీ తనుమన ధనములు వ్యర్థములగుచున్నవి. అవి మీ వశమందున్నప్పుడు వానినుండి యుచితలాభమును పొందజాలక పోతిరి. కారణమేమి? తత్వ మెఱుంగరు. తత్వమెఱింగిన వారు మరణసమయమందు చిఱునగవు నగుచు ప్రసన్నాత్ములై పరమపద ప్రాప్తిని యెదురుచూచుచు దానికై మిగుల యాతురతతో ప్రయాణమగుదురు. ఎందుకన వారి

యెదుట ప్రత్యక్షముగ వారుచేసిన సత్కర్మములెల్ల వి చిత్రరూపముగను గుప్తముగను యగుపడుచు నానందము కలిగించును. అట్లు ప్రత్యక్షమగు సత్కర్మదూతను చిత్ర గుప్తుడని పిలిచెదరు. ఈ దేవదూత తన దర్శనమిచ్చి య త్యంత ప్రేమతో స్వాగతమొసంగును. అప్పుడీ మహాత్ము నివెంట యింద్రియ దమనుడు, చిత్తనిరోధుడు మొదల గు భృత్యులు వెళ్ళుచుండగా ఈశ్వరానుభవమను విమా నముపై గూర్చుండి నిర్భయముగ వెళ్ళుచుండును. ఎందు కన నతడు తా నెచ్చటికి వెళ్ళినను భగవానుడు తన్ను రక్షించునని తెలిసియున్నాడు. మరియు తాను వెళ్ళునది మోక్షస్థానమని నమ్మియున్నాడు. అందుకు తగిన సాధ నముల్లలో అర్థాత్ గుణప్రాప్తి- స్వాత్మనిరీక్షణము- ఈ శ్వరానుభవము యీ మూటిలో ను తీర్ణుడై యున్నవా డు. సుఖ దుఃఖాదులందు శాంతి గలవాడు గావున వా నికి మరణ భయములేదు. వాని కన్నిటియందు నానంద ము ప్రత్యక్షమగుచున్నది. ఆత్మతత్వము శరీర ఇంద్రి యాదులకంటె భిన్నమని వానికి స్వసాక్షాత్కారముకలిగి నది. గనుక మృత్యుభయము తత్త్వవేత్తకు నితాంతము గ నుండనేరదు. తత్వజ్ఞాన విహీనుడు మరేమి కలిగియు న్నను పశుతుల్యుడనుటకొక కథ కలదు.

మహాదేవునియెదుట నొక సభలో మనుష్యుఁడధి కుఁడా? పశుపక్ష్యాదులధికులా యను సంశయము చర్చకు వచ్చెను. మృగముల పక్షముగా నందీశ్వరుఁడును మను ష్యపరముగా నారద మహామునియు వాద ప్రతివాదములీ క్రింది విధమున జరిగించిరి.

నంది:—మనుష్యులు మృగాదులకంటె నధికులగుటకు మంచి హేతువేమిగలదు?

నారద:—భాషణాదులవలన మానవుఁడు శ్రేష్ఠుఁడు.

నంది:—సంభాషణము కేవలము సంగతులు తెలియుట కుగా నేర్పడినది. ఇది మృగములందును గలదు. గానసీ విషయమున మానవుఁడు మృగమునకంటె నధికుఁడుగాడు.

నారద:—మానవ సంభాషణము ప్రత్యక్షము మృగాదు ల భాషణము గుప్తము; ప్రకాశితమైనదికాదు.

నంది:—మృగాదులందును ప్రకాశితమగు భాషగలదు; కాని మనుష్యుఁడు దాని నెఱుంగజాలడు. ఇది వాని యవిద్యకు ప్రమాణమైయున్నది. మను ష్యులవలెనే మృగాదులును తమతమ భావముల

ను పరస్పరము తెలిసి పొందదగిన లాభముల ను పొందుచున్నవి. భాషే రెండు విధములగు చున్నది. సంజ్ఞాభాష, శబ్దభాషయని మృగాదులయొక్క సంజ్ఞాభాషను తెలిసికొనుటకు మనుష్యులకు ననావశ్యకమైనప్పుడు మనుష్యులయొక్క శబ్దభాషను తెలిసికొనుటకు మృగాదులకేమి యావశ్యకము? ఇంతేగాక పూర్వ దేశవాసుల భాష పశ్చిమ దేశవాసులకు తెలియదు. పశ్చిమదేశభాష ఉత్తర దేశవాసులకు తెలియదు. మృగాదులభాష సర్వత్ర నొక్కటియేగావున భాషావిషయమున సయితము మానవుఁడు శ్రేష్ఠుడు కాకపోయెను.

నార:—పశ్వాదులు మానవునకు దాసత్వము చేయుచున్నవి. ఇందుచే మానవుఁడధికుఁడు.

నంది:—మనుష్యులే పశ్వాదులకు గులాములై యున్నవారు. మృగములయొక్క అన్న పానాదులకు మనుష్యులను దేవుఁడే నియమించియున్నాఁడు. ఇందుచే మానవాధిక్యత యేమున్నది?

నార:—రూపమునందు మానవులు మృగాదులకంటె నుత్తములుగారా ?

నంది:—బుద్ధిమంతులు బాహ్యరూపములను లెక్కింపరు. వాద సౌకర్యము కొరకు నొప్పుకొన్నను, మానవులను వర్ణించునప్పుడు "మృగనయనీ-హంసగామినీ- శుండాదండుడు యిత్యాదిగా చెప్పుటవలన మృగాదుల యాధిక్యము విస్పష్టమగుచున్నది.

నార:—మనుష్యులు వస్త్రాదులచే నలంకృతులై యున్నారు. లజ్జాస్పదమైన స్థానములను గుప్తపఱచుకొనుచున్నారు.

నంది:—వారి వస్త్రములు మృగాదుల వెండ్రుకలతో చేయబడుచున్నవి. మృగములును చర్మాదులతో మర్మస్థానములను మఱుగు చేసికొనుచున్నవి.

నార:—మృగములు పరస్పరము యీర్ష్యాద్వేషములు గలిగి హత్యలుగావించుకొని భక్షించుచున్నవి.

నంది:— ఈ దుర్గుణమును మృగములు మానవులవలన నే ర్చుకొనినవి. మానవులును మాంసమును తిను చున్నారు. మానవులందుగల సమస్త నాగరిక తలును మృగాదులందు స్వాభావికములై యున్న వి. మానవాధిక్య మెందునులేదు.

నార:— మనుష్యుఁడు తత్వజ్ఞానియై పాపవిరహితుఁడగు చున్నాడు. పశ్వాదులందీ సద్గుణము లేదు. గావున వాడధికుఁడగుచున్నాడు. మోక్షమును పొందగలడు. నందీశ్వరుఁడిందుకేమియు బదు లు చెప్పజాలక మౌనము ధరించెను.

పాఠక మహాశయులారా! సారాంశమేమన-- మానవజన్మమెత్తియు తత్వవేత్త కానివాఁడు పశుతుల్యుఁ డు. అథవా పశువుకంటె నధముఁడగుచున్నాడు. వాని జన్మము వ్యర్థము.

ఆర్యులారా! మనమేయే విషయములను స్వజీవ నమందు మననము సేయుదుమో- అవియేమన మృత్యు కాలమునను ప్రాదుర్భవించుట నిశ్చయమని నమ్ముఁడు. అంతమున చింతానలమందు దగ్ధమై యధోగతిపాలు కా

కూడదనువారు, తత్త్వవేత్తలై పరమాత్మను గనుడు. మృతావస్థ ప్రాప్తించుటకు మొదలె యమృతపద ప్రాప్త్యర్థము ప్రయత్నము చేయుడు. పశువు ముక్కున త్రాడు దూర్చి కదల మెదల నీక కట్టబడు విధమునను, యెక్కడికి లాగిన నక్కడికి పోవుచు బంధింపఁబడువిధమునను, ఇంద్రియ బలవంతములకు లోనుగావలదు. ఈ పార్థివ సంబంధమస్థిరమని తత్త్వమెరుంగుడు. మీ జన్మజీవనములను సఫలీ కృతములను జేయుఁడు. మన యవశేషకాలమునైనను భగవత్ప్రీతిగ గడుపుదము రండు!

ప్రశ్న:—తత్త్వజ్ఞానులు కర్మనంగీకరింతురు గదా? అది ఈశ్వర నిర్మితమా? జీవనిర్మితమా? ఒకడొక కర్మచేయుచున్నాడు. ఆపనివలన కొందరికి మేలును కొందరికి కీడును కలుగుచున్నది. మఱియు నరిషడ్వర్గముల వలన మేలుకీళ్లు రెండును గలవు. అందొక్కటి గర్హితమగు పాపమని మఱియొకటి గ్రాహ్యమగు పుణ్యమని చెప్పుట యసంభవముగాదా? విధియనునది మీరొప్పుకొనుదురు కదా? ఒకడొక జీవిని జంపుచున్నాడు. చంపఁబడిన జీవికి ఈశ్వరుడాయువును నియమించి యుండగా నది పాపమెట్లగును? పాపమన్న నీశ్వరవిధికి భంగముకాదా?

ఉత్తరము :— దుఃఖమాత్మిక భౌతిక దైవికమని మూడువిధములు. వీనియాధారమున సర్వము వివేచన చేయవలయును. పశ్వాదులు కేవల భోగయోనులు. మానవులు కర్తృత్వ భోక్తృత్వములతో గూడిన మిశ్రమ యోనులు. భోగయోనికి పుణ్యపాపములు లేవు. కేవలము ప్రారబ్ధానుభవము గలదు. ఎట్లన- కారాగార నివాసుఁడుచేయు కర్మస్వాతంత్ర్యము లేనిది. గనుక పాప పుణ్యభాగి కానేరదు. తదితరుఁడుచేయు కర్మస్వాతంత్ర్యము గలది గావున వాఁడు పాపపుణ్య భాగియగును. పశ్వాదులు భోగసాధన శరీరములుగలవి. మానవుఁడు కర్తృత్వ భోక్తృత్వమనగా భోగసాధక భోగోత్పాదకములు గల శరీరేంద్రియాదులు గలవాడు.

ఒకడొక చెట్టుకొమ్మను గొట్టుచుండగా చేయిజారి చేతనున్న యాయుధము క్రిందనున్న వాని పైఁబడి హతుఁడగుచున్నాఁడు. అది భోగోత్పాదకము గానేరదు.

ఒకనివద్ద ఆయుధములనేకములున్నవి. అవి పుణ్యకర్మకును పాపకర్మకును సాధనములగుచున్నవి. అయినను వానిని యుపయోగించు స్వాతంత్రము జీవునకుగలదు. అలాగుననే కామాది యింద్రియముల నుపయోగించుటలో వాఁడు దేనినైనను సంపాదనము చేయగలడు. ఒకఁడు

స్వప్నమందనేక కుకర్మల నాచరించుచున్నట్లు తోచును. స్వాతంత్ర్యములేదు. ఇది విభ్రమభోగము అథవా భ్రాంతికార్యమగును. అందు పాపపుణ్యములు లేవు. మఱియు ప్రారబ్ధమేర్పడదు.

ఒకడు అవ్యవస్థచిత్తము గలిగి యున్మత్తుడై దుష్టకర్మము లాచరించుచున్నాడు. వానివలన పరులుకష్టములనుభవింతురు. అట్లు లాభనష్టముల ననుభవించువారు- ప్రారబ్ధఫల భోగులగుదురు గాని పిచ్చివానికా సంబంధమగు ఫలప్రాప్తికై ప్రారబ్ధమేర్పడదు. ఈ కర్మకిట్టి ఫలముగలదని తెలిసిచేయువాడు తప్పక ఫలభాగి యగుచున్నాడు.

ఒకజీవి పూర్వసంచిత ఫలభోగము నిమిత్తము శరీరముధరించును. తత్ఫలభోగము పూర్తిగముగియక మునుపే బుద్ధిపూర్వకముగ నాశరీరిని జంపుటవలన హత్యాదోష మేర్పడుచున్నది. హత్యజేయఁబడిన జీవి మరల తత్ఫలభోగశేషము కొరకదే శరీరమును ధరించును గనుక ఈశ్వరనియమభంగము గలుగదు. సారాంశమేమన- కర్మ- ఇచ్ఛా అనిచ్ఛా పరేచ్ఛాదిభేదములతో జీవనిర్మితమని తత్వజ్ఞులు చెప్పుదురు. ఇందలి విషయ వివేచనము సర్వదా చేయదగినది. గ్రంథమును మఱల పఠించుటకు ప్రార్థితులు.

॥ ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః. ॥

భజన.

సురటి - రూపకము.

భద్రపరుపజాతునీ బాహ్యదేహామునో దేవ॥ ప॥

1. ప్రాణమునకు ప్రాణమగుచు - ప్రాపుగ సర్వాంగమంటి
ప్రాణరూపుడైనందున పరిశుద్ధముగానుదీని॥ భ॥

2. మానసగృహమందుననీ - మహితబుద్ధిదీపముంచి
బూనితత్వమెల్లనాకు - గానజేతువనుచుదీని॥ భ॥

3. హృదయకుహరమందుతత్వ - మదనుగబుప్పింపజేసి
తదనుగతదోషంబులెల్ల - తఱిమివైతువనుచుదీని॥ భ॥

4. సర్వకార్యములకుదగిన - సత్యబలమునిచ్చినన్ను
నిర్వహింపఁజేతువనుచు - నెరనమ్మినేనుదీని॥ భద్ర॥

కమాచ్ - రూపకము.

నాతోడఁగూడియాడరమ్ము - నాథపాదము॥
నీతలనుమకుటమేల? పాతమానసనుభయముండఁగ॥ ప॥

1. యోచించివిసర్జించుము - రాచవస్త్రములేలనీకు? ।
నీచంకనునను జేర్చిన - మాసిపోవునవివొల్లను॥ నా॥

2. తారహారంబులేల - దాల్చియుండవలయునీవు? - ।
పారునపుడు దూరునపుడు - జారిదారి బడిపోవును॥ నా॥

3. చెడ్డమంచి తెలిసియుండి - జాంబూనద భూషణముల।
బిడ్డనలెధరించితేని - యడ్డమగునునాటలందు॥ నా॥

4. కమ్మనిగంధములనలదు - కొనినయెడలమనయాటల।
దుమ్మువలనమలినమగును - తొలగినువాసనలనీవు॥ నా॥

5. భువనపాలకుండవీవు - భవనములలోనుండఁదగునె?
దవులచెంతలమేరలేక - తన్మయుండవగుచువేగ॥ నా॥

6. సూక్ష్మరూపుఁడైననీవు - యీాత్మ్మాతలమందునాదు।
సూక్ష్మమానసమందున నిరీక్షణంబు చేయుచును॥ నా॥

7. మృదుహృదయపీఠమందు - కుదురుగఁగూర్చున్న నిన్ను।
అదురులేమి లేకుండగ - పదిలముగనుజూచుకొందు॥ నా॥

♦ సురటి - రూపకము. ♦

ఎంతకాలమో? నన్నింతపనికి బంపించిన దెంతకాల మో? (దేవా! యెంతకాలమో?) చింతజిక్కినచిత్తము లోజేరి సత్యసంకల్పము - లంతకంతకునతిశయించె ననంత రూపనినుఁవేడితి ॥ ప॥

1. యాత్రకార్యమెల్లముగియ - నాత్రపడు చున్నవాఁడ।
స్తోత్రించెద నిన్ను నాదు స్వస్థజీవితమునకిపుడు॥ ఎం॥

2. తరుణమెపుడో తెలుటకును - తెలియదెవరికైనఁగాని।
తిరమనుకొనినీయాజ్ఞను - మఱచిపోవలేదుగాని॥ ఎం॥

3. సఫలమగుచుకొన్నిపనులు విఫలమగుచుమరికొన్నియు
విపరీతమయ్యెకొన్ని - యెపుడుఁవీడునీబంధము? ఎం॥

4. శక్తిపాత్రగులును ముగిసె - సాగదింక నాయాత్రయు।
యుక్తదేశమందునే విరక్తినొందియుండవలయు॥ నెం॥

5. తెలిసెనీదుయాదేశము - తెల్లముగనునాకునిపుడు।
వెలుతురుండు వేళలోనె-గొలుసుత్రెంచుకొనగవలయు।

6. కష్టమనుచుభయముఁగలిగె-గానిసులభమయ్యెపనులు
స్పష్టమయ్యెవెలుగునసీ- సంతకంబుజూచినపుడు॥ యెం॥

♦ శహనా - ఆటతాళము. ♦

ననుమేలుకొలుపుమోనాథా ప్రార్థించెద - మనసుగ
ట్టిగగూడి మందమైనప్పుడు ॥ ప॥

1. దేవదేవ కనులుదెఱచినన్నుజూచి - జీవితకళలోను
చెడిపోయునప్పుడు॥ నను।

2. కూడిదుష్టులుకొందరాడుచు నున్నట్టి - పాడుశబ్దము చెవిలోబడినతత్క్షణమందే ॥ నను॥

3. తుచ్ఛమానసమున దోచుదుర్గుణముల - మెచ్చుచు నొకమూల గూర్చుండునప్పుడు ॥ నను॥

4. కాయమందతిప్రేమ గలిగిగర్వించియు - మాయతో నాయాత్మ మాసిపోవునపుడు ॥ నను॥

5. భావములోచెడుగు బాదుకొన్నప్పుడు - యేమైన మిథ్యలు నలమికొనినప్పుడు ॥ నను॥

6. విడువక రేబవలువెంటనంటియునన్ను - పెడత్రోవ బడవేయు పేరాసగల్గిన ॥ నను॥

7. మానకనాలోన మరువకనెల్లపుడు - నేనమ్మియుండుట నిన్నేనిన్నేనిన్నే ॥ నను॥

ఓం భూర్భువస్వః తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో
దేవస్యధీమహి । ధియోయోనఃప్రచోదయాత్ ॥

॥ ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః ॥

అభిప్రాయములు.

స్వామిజీ! నమస్తే!

నేను పాండుచెరి మద్రాసు మైసూరు హైదరాబాదు బొంబాయి ప్రదేశములలో తిరుగుచుండుటవల్ల నాకు నేడు రెనిమిది భాషలు తెలియును. నాకు తెలిసిన భాషలలో 'స్వాత్మనిరీక్షణము' వంటి అపూర్వమైన సద్బోధనలుగల గ్రంధము లేదు. దీనికి యొకపుటకొక రూప్యము రీతిగ యిచ్చినను అత్యల్పమేయని తలంతును. నాయొక్క అల్పదానమును గ్రహింతురుగాత!

S. మల్హారి,

ముకాం హనుమకొండ, దక్షిణ హైదరాబాదు.

శ్రీ నారాయణమూర్తిగారి పరిశ్రమ అపారమైనది. వీరు దేశమునకు జేయుచున్న సేవాసముపాయములకు విలువలేదు. దైవమిచ్చిన సహజ పాండిత్యముతోడనే వీరింత గ్రంధసంభావన జేయుచున్నారు. ఇది గొప్ప ప్రజ్ఞ. స్వాత్మనిరీక్షణ గ్రంధము చదువగా విలువకట్టుటకు వీలులేనంత హృద్యముగానున్నది.

కస్తూరి శివశంకరకవి, సుదర్శని పత్రికాధిపతి.

మానవకోటి ధరింపఁదగిన వజ్రకవచము విజ్ఞానము. దీనిఁదాల్చిన పురుషుఁడే యోధుఁడు. దీనిఁబడయుటకు విజ్ఞాన జిజ్ఞాస యత్యవసరము. ఈ విషయమై కొందరు భ్రమ ప్రమాదములకు లోనగుచున్నారు. అట్టివారు మేలొల్కని మేలుకనఁజాలరు.

విశ్వసింపఁదగిన గ్రంథములేవి? యథార్థ్యమగు తెలివి తేటలు వేనివలనఁగలుగుచున్నవి? మానవుఁడు, తన పూర్వకాలుష్యము నడఁచుటకును బదంపడి నూతన రూపమును దాల్చుటకును సాధనభూతము లేవి? అని యెవ్వరేని మమ్ముఁబ్రశ్నించెదరేని యందులకు వైదికాంధ్ర గ్రంథమాలికరత్నములే మూలకారణములని మేము ఘంటాపథముగాఁ జెప్పగలము.

ఇవి మిథ్యాగ్రంథములు గావు. మఱియు సత్యాసత్య సమ్మిళితములును గావు. మేము వీనిని బూర్తిగాఁ జూచితిమి. ఇవి కేవలము సత్యముతోనైనవి. ప్రతిమనుజుఁడును జూచి కాఁదగినవి. వీనిని విశ్వసింపని మానవులు పరమనాస్తికులు. వాస్తవమైన విజ్ఞానసారము వీనియందిమిడియున్నది. ఆత్మోజ్జీవన ప్రాప్తికిఁ దగిన యాధారము లిందు మిక్కుటముగాఁ జూపఁబడినవి.

శ్రీరిపి. ఆంజనేయులు,
V. V. పత్రికాధిపతి- ధర్మవరము.

మూర్తి విరచితమగు గ్రంథములు.

1.	ఈశ్వర రహస్యసారము	...	రు. 1-4-0
2.	పితృలోక మహాసభ	...	,, 1-0-0
3.	తత్వజ్ఞానము	...	,, 0-10-0
4.	మహా మతాంతర సభ	...	,, 0-10-0
5.	పురోహిత మహాసభ	...	,, 0-8-0
6.	ఈశ్వరభక్తి ప్రార్థనోపాసనము		,, 0-8-0
7.	స్వాత్మనిరీక్షణము	...	,, 0-8-0
8.	అగ్నిహోత్రలాభము తత్పద్ధతి సంధ్యా		,, 0-6-0
9.	మనుష్యజీవనము	...	,, 0-6-0
10	మాంసభక్షణ నిషేధము	...	,, 0-4-0
11.	మద్యపాన వర్జనము	...	,, 0-4-0
12.	ప్రశ్నోత్తర తరంగ త్రయము	...	,, 0-4-0
13.	హిందూవైవాహిక ప్రహసనము		,, 0-4-0
14.	కలిదర్బారు ప్రహసనము	...	,, 0-1-0

☞ అన్నియు నొక్కసారి కొన్నవారికి పోస్టు వెచ్చములు లేవు. ఒక రూపాయకు తక్కువగా వి. పి. చేయబడదు. పైకము యీ క్రింది చిరునామాకు బంపవలెను.

ఆర్య - నారాయణమూర్తి.

TPLA110B150

శ్రీ వేమన గ్ర...

దానదాతలు.

శ్రీయుత- విశ్వా వేంకటసుబ్బారాయుఁడుగారు,
రేవేంద్రపాడు, గుంటూరు డి॥

,, యం. రామరాజుగారు, కదరి,
అనంతపురం డి॥

,, ఊ. ఫకీరప్పగారు, బళ్ళారి.

,, శాంతమల్లార్, హైదరాబాదు.

,, మ. సిద్ధగంగప్పగారు, హిందూపురం.

,, ముదగేరి మల్లప్పగారు. ,,

ఉపర్యుక్త మహాశయులకు కృతజ్ఞులము.

Sankara Vilasa Press, BELLARY.

మనసు ఫౌండేషన్ పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	TPLA110B150
పుస్తకం పేరు	తత్వజ్ఞానము
తారీఖు	26/10/24
ముందు అట్ట	NO
వెనుక అట్ట	NO
మొత్తం పేజీలు	75
పెద్ద సైజు పేజీలు	NO
ఖాళీ పేజీలు	[illegible]
లేని పేజీలు	NO
తయారు చేసినది	Ch. Ramya
పేజీలు విడదీసినది	Thasin
స్కాన్ చేసినది	Thasin
పరీక్ష చేసినది	RAMYA
పేజీలు పరిచూసినది	
బైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
పరిస్థితి	Good